

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Southern Provincial Education Department

0693

13 ශ්‍රේණිය අවසන් වාර පරීක්ෂණය - 2025 (ඔක්තෝබර්)

Grade 13 Final Term Test -2025 (October)

භෞතික විද්‍යාව II
Physics II

01

S

II

පැය 3 මිනිත්තු 10
Three hours ten minutes

නම/ශ්‍රේණිය:.....

වැදගත් :

- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 16 කින් යුක්ත වේ.
- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A හා B යන කොටස් දෙකකින් යුක්ත වේ. කොටස් දෙකටම නියමිත කාලය පැය තුනකි.
A කොටස- ව්‍යුහගත රචනා (පිටු 2-9 දක්වා)
❖ සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ ප්‍රමාණය සලකා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. එම ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බවද සලකන්න.
B කොටස- රචනා (පිටු 10-16 දක්වා)
❖ මෙම කොටස ප්‍රශ්න හයකින් සමන්විත වන අතර ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සැපයිය යුතුය. මේ සඳහා සපයනු ලබන කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න.
❖ සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A හා B කොටස් එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ A කොටස B කොටසට උඩින් තිබෙන පරිදි අමුණා විභාග ශාලාධිපතිව බාර දෙන්න.
- ❖ ප්‍රශ්න පත්‍රයේ B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාම ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය
සඳහා පමණි

දෙවන පත්‍රය		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	01	
	02	
	03	
	04	
B	05	
	06	
	07	
	08	
	09	
එකතුව		

අවසාන ලකුණු

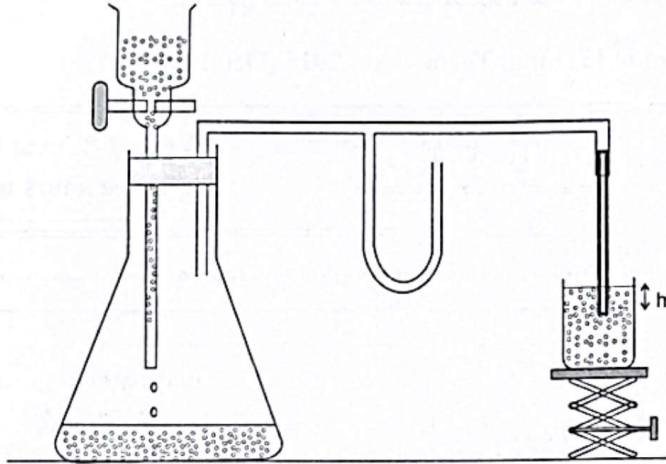
ඉලක්කම්	
අකුරෙන්	

අත්සන

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
අධීක්ෂණය කලේ	

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

1. ජෙගර් ක්‍රමය භාවිතයෙන් ද්‍රවයක පෘෂ්ඨික ආතතිය සෙවීමේ පරීක්ෂණ ඇටවුම පහත පරිදි වේ. පෘෂ්ඨික ආතතිය සෙවිය යුතු ද්‍රවයේ සංතෘප්ත වාෂ්ප පීඩනය p ද මැනෝමීටරයේ ඇති ද්‍රවයේ සංතෘප්ත වාෂ්ප පීඩනය d ද නම්, උපකරණයේ කේෂික නළයේ අරය r ද, මැනෝමීටරයේ ද්‍රව කඳක් අතර උසෙහි උපරිම වෙනස h ද කේෂික නළයේ කෙළවරට ද්‍රව මට්ටමේ සිට ඇති ගැඹුර H ද වායුගෝලීය පීඩනය π ද නම්.

- (i) ද්‍රවයක පෘෂ්ඨික ආතතිය යන්න අර්ථ දක්වන්න.
.....
.....
- (ii) මෙම පරීක්ෂණයේදී දිග මිනුම් කිරීමේ කටයුතුවලට භාවිතා කරන මිනුම් උපකරණය කුමක්ද?
.....
- (iii) ඉහත උපකරණ ඇටවුමෙහි එක් ප්‍රධාන අයිතමයක් රූප සටහනේ නොමැති අතර එය නිවැරදි පිහිටුමේ ඇඳ දක්වන්න.
.....
- (iv) මෙම පරීක්ෂණයේදී මැනෝමීටර ද්‍රවය ලෙස විද්‍යාගාරයේ පහසුවෙන් ලබාගත හැකි සුදුසු ද්‍රවයක් නම්කර එම ද්‍රවය භාවිතයට ප්‍රධාන හේතුවක් සඳහන් කරන්න.
.....
.....
- (v) මැනෝමීටරය තුළ උපරිම ද්‍රව මට්ටම් පරතරය පවතින අවස්ථාවේ ද්‍රව මට්ටම් පිහිටීම ලකුණු කරන්න.
- (vi) ඉහත ඇටවුම අනුව කේෂික නළයේ කෙළවර ඇතිවන බුබුලේ,
 - (a) ඇතුළත පීඩනය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.
.....
.....
 - (b) පිටත පීඩනය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.
.....
.....
 - (c) ඇතුළත හා පිටත පීඩන අන්තරය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.
.....
.....
.....

- (vii) ද්‍රවයේ පෘෂ්ඨීය ආතතිය T සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.

.....

.....

- (viii) ඉහත ලබාගත් ප්‍රකාශනයේ ඇති රාශීන්ට අදාළ අගයයන්, $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$, $d = 600 \text{ kg m}^{-3}$, $r = 0.5 \text{ mm}$, $h = 5 \text{ cm}$ සහ $H = 2 \text{ cm}$ නම් T හි අගය සොයන්න.

.....

.....

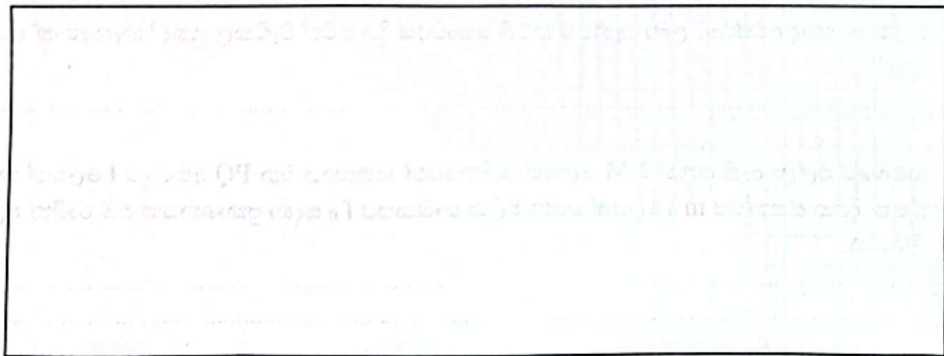
- (ix) විෂය නිර්දේශයට අදාළව පාසල් පරීක්ෂණාගාරයේ කේෂික උද්ගමනය භාවිතයෙන් පෘෂ්ඨීය ආතතිය සෙවීමේ පරීක්ෂණයේදී සිදු කරන පරීක්ෂණයට වඩා මෙම පරීක්ෂණයේ ඇති වාසි 2ක් ලියා දක්වන්න.

.....

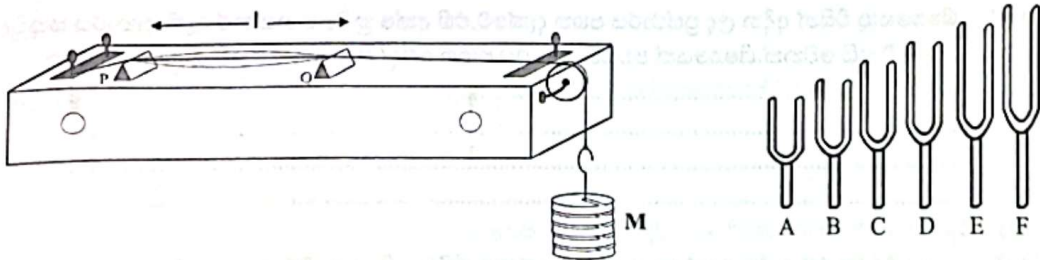
.....

.....

- (x) කේෂික නලයේ කෙළවර වායු බුබුල ඇති වී පිටවීම දක්වා කාලය තුළ ඇතුළත හා පිටත අතර පීඩන අන්තරය කාලයත් සමග වෙනස් වන ආකාරය පහත ප්‍රස්ථාරයේ දළ වශයෙන් නිරූපණය කරන්න.

2. පාසල් පරීක්ෂණාගාරයේ ඇති ධ්වනිමාන කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය සහ සංඛ්‍යාතය නොදන්නා සරසුලක සංඛ්‍යාතය සොයා ගැනීමේ අරමුණින් පරීක්ෂණයක් සැලසුම් කර ඇත. මේ සඳහා සංඛ්‍යාතය දන්නා සරසුල් කට්ටලයක්ද සංඛ්‍යාතය නොදන්නා සරසුලක්ද ලබාදී ඇත. අවශ්‍ය ප්‍රමාණයේ ස්කන්ධ සහිත පඩි කට්ටලයක්ද යොදා ගැනීමේ පහසුව ඇත. සරසුල්වල සංඛ්‍යාතයන් 200 Hz , 250 Hz , 300 Hz , 350 Hz , 400 Hz , 450 Hz වේ. රූපයේ දැන්වෙන්නේ එම සරසුල් කට්ටලයයි.

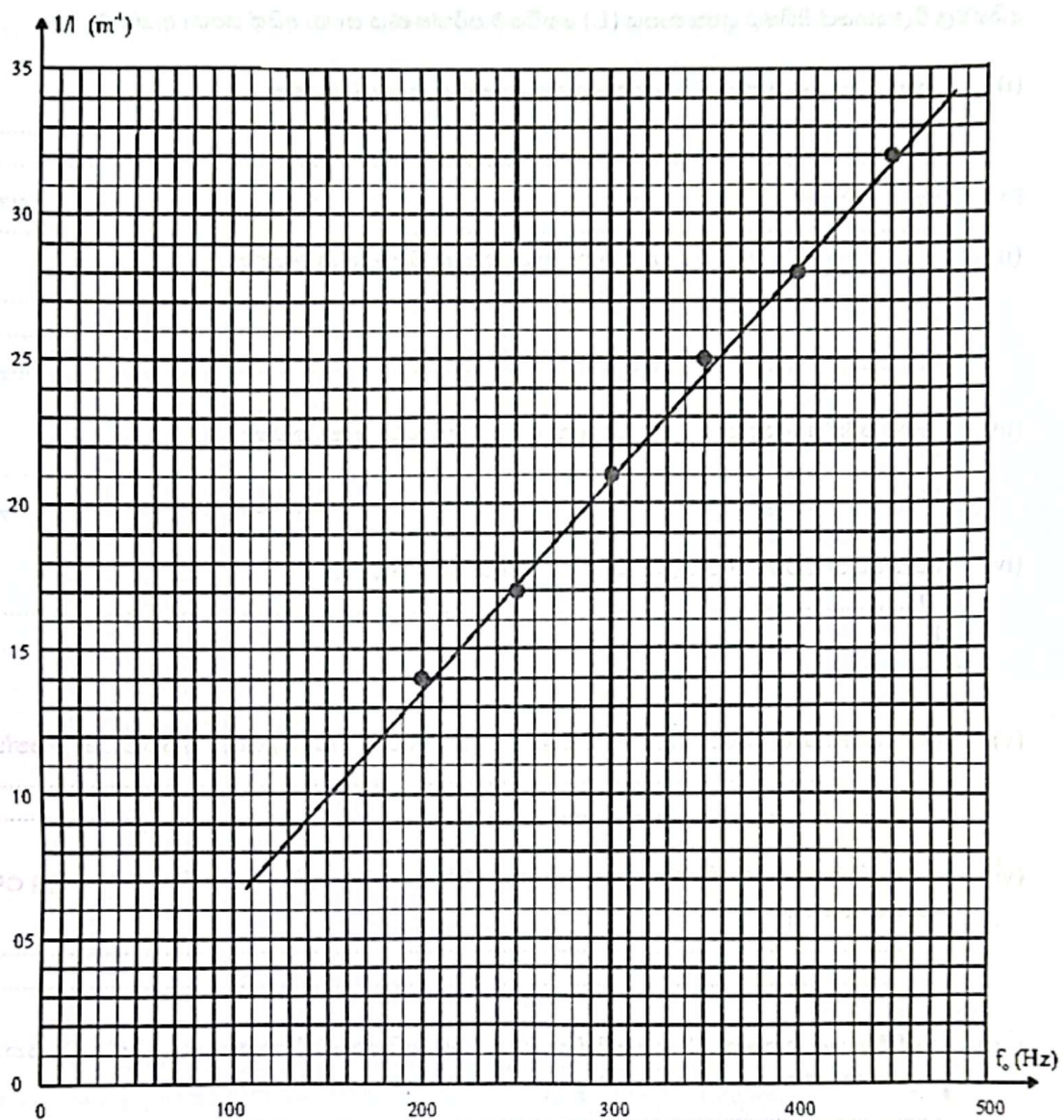

- (i) A හා C සරසුල්වල සංඛ්‍යාතයන් මොනවාද?

.....

.....

- (ii) දී ඇති සරසුලක් කම්පනය කර ධ්වනිමාන කම්බියට එහි ශක්තිය ලබාදීම සාමාන්‍ය ක්‍රමයයි.
- (a) සරසුල කම්පනය කිරීමට යොදා ගන්නා උපක්‍රමය කුමක්ද?
-
-
- (b) P හා Q අතර කම්බි කොටස කම්පනය කිරීම සඳහා සරසුලක් භාවිතා කළයුතු වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමය කුමක්ද?
-
-
-
- (iii) සරසුල් දැත්තක අංශු කම්පනය වන්නේ නිර්යක් ආකාරයටද? නැතහොත් අන්වයාම ආකාරයටද?
-
- (iv) සරසුලෙහි මීටෙහි අංශු කම්පනය වන්නේ නිර්යක් ආකාරයටද? නැතහොත් අන්වයාම ආකාරයටද?
-
- (v) PQ කම්බි කොටස කම්පනය කිරීම සඳහා 200 Hz සරසුල යොදා ගන්නා ලදී. ආරම්භයේ එම කම්බි කොටසේ මූලිකයට අනුරූප ස්වභාවික සංඛ්‍යාතය 300 Hz වේ. කම්බි කොටස කම්පනය වන සංඛ්‍යාතය කුමක්ද?
-
- (vi) මූලික අනුනාද අවස්ථාව ලබා ගැනීමට කම්බි කොටසේ දිග තවත් වැඩිකළ යුතුද? නැතහොත් අඩුකළ යුතුද?
-
- (vii) කම්බියේ එල්ලා ඇති ස්කන්ධ M ලෙසත් මූලිකයෙන් කම්පනය වන PQ අතර දුර l ලෙසත් කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය m_0 ලෙසත් ගෙන මූලික සංඛ්‍යාතය f_0 සඳහා ප්‍රකාශනයක් එම රාශීන් ඇසුරෙන් ලියන්න.
-
-
-
- (viii) f_0 , x අක්ෂයටත් $1/l$, y අක්ෂයටත් ගෙන ප්‍රස්ථාරයක් අඳින ලදී. ඊට ගැලපෙන පරිදි ඉහත ඔබේ ප්‍රකාශනය නැවත සකස් කරන්න.
-
-
-
- (ix) ශිෂ්‍යයෙකු විසින් අඳින ලද ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වේ. එහි අක්ෂ ක්‍රමාංකනය කර ඇති ආකාරය සතුවුදායක නොවේ යයි වෙනත් ශිෂ්‍යයෙක් පවසයි. ඔබ ඊට එකඟ වේද? පිළිතුරට හේතුව සඳහන් කරන්න.
-
-
-
- (x) කෙසේ වුවද එම ප්‍රස්ථාරයේ අනුකම්භය ගණනය කිරීමට ශිෂ්‍යයා තීරණය කළේ නම් ඔහු ඒ සඳහා තෝරාගතයුතු වඩාත්ම සුදුසු ලක්ෂ්‍ය දෙකෙහි ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න
-
-

- (xi) එම ලක්ෂ්‍ය දෙක යොදාගෙන අනුක්‍රමණය ගණනය කරන්න.
-
-
- (xii) $M = 500$ (ග්‍රෑම්) ලෙස යොදා තිබුණේ නම් කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය ගණනය කරන්න.
-
-
- (xiii) සංඛ්‍යාතය නොදන්නා සරසුල සඳහා මූලික අවස්ථාව සඳහා අනුනාද දිගක ලබාගන්නා ලදී. එවිට ලැබුණු දිග 5 cm නම් සරසුලේ සංඛ්‍යාතය සොයන්න.
-
-

3. අයිස්වල විලයනයේ විශිෂ්ඨ ගුණතාපය (L) සෙවීමේ පරීක්ෂණය සඳහා අයිස් සපයා ඇත්නම්,

- (i) ඉහත පරීක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් අමතර දෑ සඳහන් කරන්න.
.....
.....
.....
- (ii) අයිස් එකතු කිරීමට පෙර ලබා ගන්නා පාඨාංක තුන පිළිවෙලින් ලියන්න.
A.....
B.....
C.....
- (iii) මෙම පරීක්ෂණය සඳහා දැන සිටිය යුතු අමතර දත්තයන් දෙක කුමක්ද?
X.....
Y.....
- (iv) අයිස් එකතු කිරීමෙන් පසු ලබා ගන්නා පාඨාංක දෙක ලියන්න.
D.....
E.....
- (v) ඉහත සංකේත ඇසුරෙන් විලයනයේ විශිෂ්ඨ ගුණ තාපධාරිතාව (L) සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
.....
.....
- (vi) මෙම පරීක්ෂණයේදී පරිසරය සමග තාප හුවමාරුව අවම කර ගැනීම සඳහා ඔබ ගන්නා සුදුසු උපාය මාර්ගය කුමක්ද?
.....
.....
- (vii) මෙහිදී යොදා ගන්නේ “විශාල අයිස් කැට” ද “කුඩා අයිස් කැටද” නැතහොත් අයිස් කුඩුද යන්න සඳහන් කරන්න.
.....
.....
- (viii) ඉතිරි දෙක ඉවත් කිරීමට හේතු එක බැගින් ලියන්න.
.....
.....
.....
- (ix) ජලය ස්වල්ප ප්‍රමාණයක් ආරම්භයේ කැලරිමීටරයට යොදා තිබුනේ නම්, කුමන අන්දමේ පරීක්ෂණ දෝෂයක් ඇතිවේද?
.....
.....

(x) අධි ශීතකරණයෙන් ලබා ගත් -6°C අයිස් කැටයක් ඉහත පරීක්ෂණය සඳහා යොදා ගත්තේ නම් එය විලයනයේ විශිෂ්ඨ ගුණිත තාප ධාරිතාව වෙනස් වීමට කෙසේ බලපායිද?

.....

.....

(xi) මෙම පරීක්ෂණයේදී විලයනයේ විශිෂ්ඨ ගුණිත තාප ධාරිතාවෙහි (L) නිරවද්‍යතාව සඳහා වඩාත්ම නිවැරදිව ගත යුතු මිනුම කුමක්ද?

.....

.....

(xii) පරීක්ෂණයේදී කැලරිමීටරයේ බාහිර පෘෂ්ටයේ තුෂාර තැන්පත් වීමක් සිදු වූයේ නම් නිවැරදි L අගයට වඩා පරීක්ෂණයෙන් ලබා ගත් L අගයේ විශාලත්වය අඩුද වැඩිද?

.....

(xiii) ඉහත පරීක්ෂණයේදී ලබාගත් පාඨාංක ඇසුරෙන් ලබාගත් දත්ත හා අනෙකුත් දත්ත පහත පරිදි වේ නම්,

- a) ආරම්භයේ කැලරිමීටරේ තිබූ ජලයේ ස්කන්ධය = 150 g
- b) දියවූ අයිස් ස්කන්ධය = 20 g
- c) කැලරිමීටර පද්ධතියේ සිදු වූ උපරිම උෂ්ණත්ව වෙනස = 10°C
- d) පද්ධතියේ අවසන් අවම උෂ්ණත්වය = 25°C
- e) කැලරිමීටරයේ හා මන්තයේ තාපධාරිතාව = 40 J K^{-1}
- f) ජලයේ විශිෂ්ඨ තාප ධාරිතාව = $4200 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$

ඉහත අගයයන් භාවිතයෙන් අයිස් වල විලයනයේ විශිෂ්ඨ ගුණිත තාප ධාරිතාව සොයන්න.

.....

.....

.....

4. සල දගර ගැල්වනෝමීටරයක් ඇමීටරයක් ලෙස , වෝල්ටීයමීටරයක් ලෙස මෙන්ම ඕම් මීටරයක් ලෙස ක්‍රමාංකනය කළ හැකිය.

(i)

(a) ගැල්වනෝමීටරයක් පාසල් විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ වලදී යොදා ගනු ලබන්නේ කුමක් සඳහාද?

.....

.....

(b) කෝෂයක අග්‍ර හරහා ගැල්වනෝමීටරයක් එකවර සම්බන්ධ කිරීම යෝග්‍යවේද? පිළිතුර පහදන්න

.....

.....

(c) ගැල්වනෝමීටරයක් ආරක්ෂා සහිතව පරිපථයකට සම්බන්ධ කරන්නේ කෙසේද?

.....

.....

(ii) ගැල්වනෝමීටරයක පරිමාණ උත්ක්‍රමණය (Θ_m) ලබා දෙන ධාරාව I_m වේ. එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය R_G වේ.

(a) ගැල්වනෝමීටරය තුළින් i ධාරාවක් ගලායන විට ඇතිවන උත්ක්‍රමණය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

.....

(b) මෙම ගැල්වනෝමීටරය , I_m ට වඩා විශාල I ධාරාවක් උපරිම ලෙස මැනීමට යොදා ගත යුතු වේ. මේ සඳහා R_0 ප්‍රතිරෝධයක් ඔබට සපයා තිබේ.

R_0 ප්‍රතිරෝධය ගැල්වනෝමීටරයට සම්බන්ධ කරන ආකාරය පරිපථ සටහනකින් දක්වමින් R_0 හි අගය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

.....

(c) $I_m = 10 \text{ mA}$ නම් , උපරිම ලෙස 1 A මැනිය හැකි ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය R_0 ප්‍රතිරෝධයේ අගය 1Ω නම් R_G සොයන්න.

.....

(d) ඉහත ගැල්වනෝමීටරය 10 A ධාරාවක් උපරිම ලෙස මැනිය හැකි ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීම සඳහා යොදන R_0 ප්‍රතිරෝධයේ අගය සොයන්න.

.....

(e) මෙම ගැල්වනෝමීටරය 10 A ක උපරිම ධාරාවක් මැනිය හැකි ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීම ප්‍රායෝගිකව කළ හැකිද ? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

.....

(f) පරිපූර්ණ ඇමීටරයක් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

.....

(g) ගැල්වනෝමීටරයක් පරිපූර්ණ ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීමට සෛද්ධාන්තිකව කළ යුත්තේ කුමක්ද? එසේ කළ විට ධාරාව මැනීමේදී ඇතිවන ගැටළුව කුමක්ද?

.....

- (ii) එක්තරා ගැල්වනෝමීටරයක කිසියම් ධාරාවක් සඳහා ඇති උත්ක්‍රමණය 60° කි, ගැල්වනෝමීටරයට 5Ω ප්‍රතිරෝධයක් සම්බන්ධ කර එම ධාරාව සැපයූ විට ඇති උත්ක්‍රමණය 20° කි. ගැල්වනෝමීටරයෙහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය කොයන්න.

.....

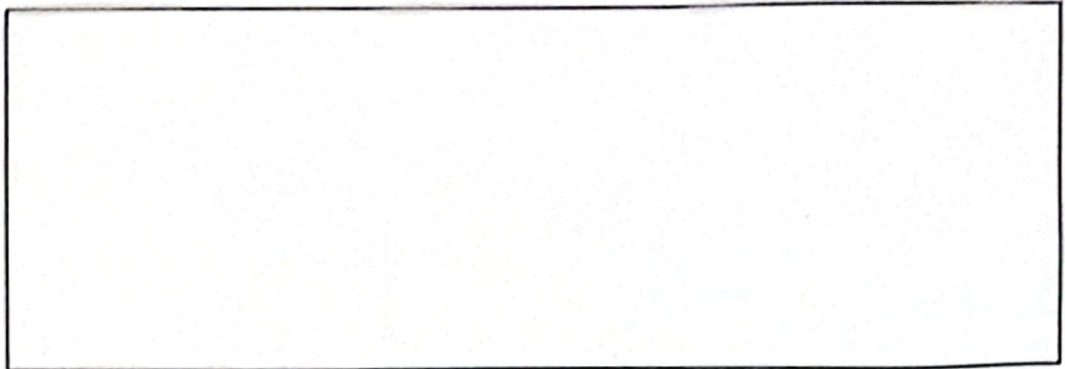
.....

.....

.....

- (iii) ගැල්වනෝමීටරයට සුදුසු පරිදි කෝෂයක් හා ප්‍රතිරෝධයක් සම්බන්ධ කිරීමෙන් එය මැනීම සඳහා ඔම මීටරයක් බවට පත් කරනු ලැබේ. කෝෂයේ විද්‍යුත් භාමක බලය E ද, එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r ද වේ. ගැල්වනෝමීටරයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය R_G ද පූර්ණ පරිමාණ උත්ක්‍රමණය ලබා දෙන ධාරාව I_m ද වේ. දී ඇති ප්‍රතිරෝධය R' ද වේ.

- (a) ගැල්වනෝමීටරය ඔම මීටරයක් බවට පත් කරන ආකාරය දක්වන පරිපථ සටහනක් අඳින්න.

- (b) $I_m = 10 \text{ mA}$ ද $E = 3 \text{ V}$ ද $r = 1 \Omega$ ද $R_G = 25 \Omega$ ද නම් R' හි අගය කොයන්න.

.....

.....

.....

.....

- (c) වෝල්ට්මීටර සහ ඇමීටර වල ඇති පරිමාණයන්හි නොමැති ඔම මීටර පරිමාණයන්හි ඇති විශේෂ ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Department of Education Southern Province

0937

13 ශ්‍රේණිය , අවසාන වාර පරීක්ෂණය , 2025 (ඔක්තෝබර්)

Grade 13 Final Term Test - 2025 (October)

භෞතික විද්‍යාව 11

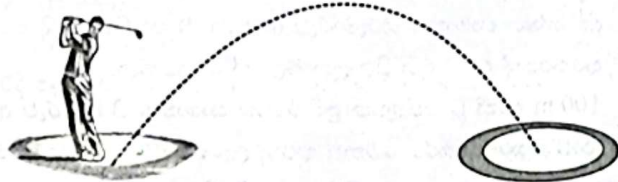
Physics 11

B කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

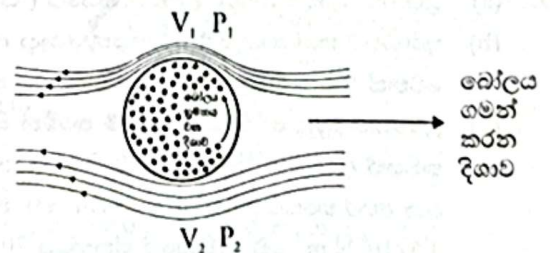
$$(g = 10 \text{ N kg}^{-1})$$

05. රූපයේ දැක්වෙන්නේ ගොල්ෆ් ක්‍රීඩාවේ යෙදෙන ක්‍රීඩකයෙකි. ඔහු බෝලය බිම තබා පින්තෙන් පහර දුන්විට එයට 12 m s^{-1} ක ආරම්භක සිරස් ප්‍රවේගයක් සහ 8 m s^{-1} ක ආරම්භක තිරස් ප්‍රවේගයක් හිමිවේ. බෝලයේ ස්කන්ධය 50 (g) ක් වන අතර විෂ්කම්භය 40 mm වේ.

- (a) බෝලය ගමන් කරන්නේ බැමුමකින් (භ්‍රමණයකින්) තොරව නම් වාත ප්‍රතිරෝධී බල නොසලකයි නම්,
- බෝලය ඉහල නගින උපරිම උස ගණනය කරන්න.
 - බෝලය නැවත බිම පතිත වන තැනට ප්‍රක්ෂේපනය කළ ස්ථානයේ සිට ඇති තිරස් දුර සොයන්න.
 - බෝලය පින්තෙන් ගිලිහෙන විට එය තිරස් සමග සාදන ලද කෝණයේ $\tan$ අගය කොපමනද?
- (b) බෝලය බැමුමකින් තොරව ගමන් කරන්නේ නම් සහ බෝලයේ සිරස් චලිතයට එරෙහිව පමණක් 0.1 N නියත වාත ප්‍රතිරෝධී බලයක් ක්‍රියා කරයි නම්, ඉහත ආකාරයටම ආරම්භක ප්‍රවේගය ලබාදුන්විට,
- බෝලයට සිරස්ව ඉහල දිශාවට පවතින මන්දනය කොපමනද?
 - මෙවිට බෝලය ඉහල නගින උපරිම උස කොපමනද?
 - බෝලය නැවත පහල දිශාවට ගමන් ගන්නා ත්වරණය කුමක්ද?
 - චලිත පර්යේෂණ ලක්ෂය පසු කිරීමෙන් කොපමන කාලයකට පසු බෝලය බිම පතිත වේද? $(1.5)^2 = 1.22$ ලෙස ගන්න.
 - බෝලය නැවත බිම පතිත වන තැනට ප්‍රක්ෂේපනය කළ ස්ථානයේ සිට ඇති තිරස් දුර කොපමනද?

- (c) ගොල්ෆ් ක්‍රීඩාවේදී බෝලය වැඩි වේලාවක් ගුවනේ රඳවා තබා ගැනීමට ක්‍රීඩකයින් උත්සාහ දරයි. රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට බෝලය භ්‍රමණය වෙමින් ගමන් කිරීමට සැලැස්වීමෙන් එය සාර්ථක කරගත හැක. මේ සඳහා ඔවුන් බිම තබන ලද බෝලයේ යටි පැත්තට පහර එල්ල කරයි. මෙය Back spin එකක් ලෙස හඳුන්වයි. ගොල්ෆ් බෝලවල පෘෂ්ඨයේ කුරුලු

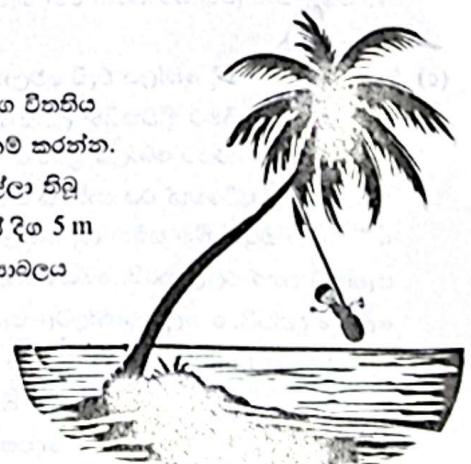

වැනි චලවල් (dimples) සහිතව සාදා තිබෙන්නේ බෝලය සමග ගැටෙන වාත ස්ථරය ඇදගෙන යාමට අවශ්‍ය ඝර්ෂණය ලබා දීම සඳහාය. බෝලය බැමෙන විට බෝලය දෙපස අනාකූල රේඛා රූපයේ ආකාරයට පවතී. V_1 හා V_2 මගින් දක්වා ඇත්තේ දෙපස වායු අංශු වල වේගයයි. P_1 හා P_2 මගින් දැක්වෙන්නේ වායු අංශු ලක්වී ඇති පීඩනයයි.

- i. වැඩ වේගය V_1 ද නැතහොත් V_2 ද
- ii. වැඩ පීඩනය P_1 ද නැතහොත් P_2 ද
- iii. වාතයේ ගතවිය d ලෙස සලකා V_1, V_2, P_1, P_2 සහ d අතර සම්බන්ධය ලියන්න.
- iv. ඉහත බෝලය පමණක් ඔබේ පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටපත් කර , බෝලයේ සරල වර්ගඵලය A ලෙස සලකා බෝලය මත ක්‍රියා කරන බල එහි නියමිත දිශාවලට දක්වන්න.
- v. බෝලයට සාපේක්ෂව බෝලය දෙපස වාතය ගලායන වේග 32 m s^{-1} හා 30 m s^{-1} ලෙස දී ඇත්නම් බෝලය දෙපස පීඩන අන්තරය ගණනය කරන්න. වාතයේ ගතවිය 1.2 kg m^{-3} ලෙස ගන්න.
- vi. බෝලය මත ක්‍රියා කරන සම්ප්‍රයුක්ත බලයේ අගය සොයන්න. $\pi = 3$ ලෙස ගන්න.
- vii. බෝලය සිරස් දිශාවට ගමන් ගන්නා ක්වරනය ගණනය කරන්න. සිරස් වාත ප්‍රතිරෝධී බල නොසලකන්න.

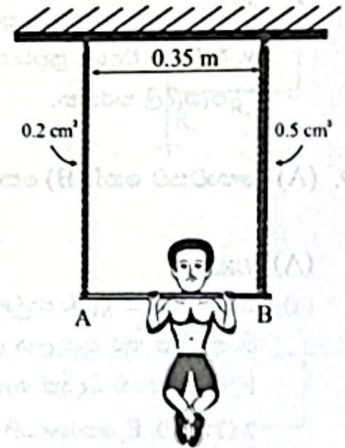
06. (a) දුරේක්ෂක තෝර්නික විශාලනය $M = \alpha / \alpha_0$ ලෙස දී ඇත. α හා α_0 පද හඳුන්වන්න.
- (b) නාභිය දුර 20 cm හා 100 cm වූ උත්තල කාච දෙකක් භාවිතයෙන් නක්තෘ දුරේක්ෂයක් සාදා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.
- i. මෙහිදී දුරේක්ෂයේ උපතෙත සහ අවතෙත සඳහා තෝරාගත යුතු වන්නේ ඉන් කවර කාචදැයි සඳහන් කරන්න.
- ii. දුරේක්ෂය සාමාන්‍ය සිරුරු වලට අවස්ථාවේ පවතින පරිදි සකස් කළ විට කාච දෙක අතර පවත්වා ගත යුතු පරතරයන් එවිට එහි විශාලත බලයන් සොයන්න.
- (c) i. 100 m දුරින් වූ වස්තුවක ප්‍රතිබිම්බය සාමාන්‍ය සිරුරු වලට අවස්ථාවේ නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා දුරේක්ෂයේ කාච අතර පරතරය වෙනස් කරනු ලැබේ. උපතෙත කොපමන දුරක් විස්තාරනය කළ යුතුද? කිරණ සටහනක් ඇඳ ප්‍රතිබිම්බයේ පිහිටීම දක්වන්න.
- ii. එම අවස්ථාවේදී දුරේක්ෂයේ විශාලත බලය සොයන්න.
- (d) i. වෙනත් පුද්ගලයෙකු ඉහත වස්තුව නිරීක්ෂණයේදී පැහැදිලි ප්‍රතිබිම්බයක් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා උපතෙත 5 cm දුරක් ඔහුගෙන් ඉවතට තල්ලු කිරීමට සිදුවිය. ඔහු පෙළෙන අක්ෂි දෝෂය කුමක්ද?
- ii. ඉහත අක්ෂි දෝෂය නිවැරදි කර ගැනීමට ඔහු පැළඳිය යුතු උපාය යුචල කුමක්ද?
- ඉහත උපාය යුචල පැළඳ සිටින විට ඔහුගේ දෘෂ්ටි පරාසය කුමක්ද?
- (e) i. ඉහත දුරේක්ෂය මගින් සූර්ය ලව පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් කිරීමේදී අවසාන ප්‍රතිබිම්බය ජායාරූප පටලයක් මතට ලබාගත යුතුවේ. මේ සඳහා සාමාන්‍ය සිරුරු වලට සකසා ඇති දුරේක්ෂයක් කවර ලෙස වෙනස් කළ යුතු වේද?
- ii. සූර්යයා මගින් පෘථිවිය මත වූ ලක්ෂයක් ආපාතනය කරන තෝණය 0.573° ද නම් අවතෙත මගින් සාදන සූර්යයාගේ ප්‍රතිබිම්බයේ විෂ්කම්භය ගණනය කරන්න.
- iii. උපකරණය සිරුරු කර ඇත්තේ අවසාන තත්වික ප්‍රතිබිම්බය උපතෙතව පිටුපසින් 30 cm දුරින් පිහිටන ලෙස නම් ජායාරූප පටලය මත ඇතිවන සූර්යයාගේ ප්‍රතිබිම්බයේ විෂ්කම්භය කොපමනද?

07. (a) ප්‍රත්‍යාස්ථතාවය පිළිබඳ හුක්ගේ නියමය ලියා දක්වන්න.
- (b) ප්‍රත්‍යාස්ථ තත්ත්වයේ ඛනිත බලයක් යොදා ඇති විට බලය සමග විතනිය වෙනස් වන ආකාරය දැක්වෙන ප්‍රස්තාරය ඇඳ එහි කොටස් නම් කරන්න.
- (c) ළමයෙක් මුහුදු වෙරලක සෙල්ලම් කරමින් සිටින විට ගසක එල්ලා තිබූ කබයක් දැක එහි එල්ලි පැද්දීමට තීරණය කළේය. එම කබයේ දිග 5 m වන අතර හරස්කඩ වර්ගඵලය 3 cm^2 වේ. කබයේ හේදක ප්‍රත්‍යාබලය $3.5 \times 10^4 \text{ N m}^{-2}$ වේ. ළමයාගේ ස්කන්ධය 70 kg වේ.
- i. රූපයේ ආකාරයට ළමයා කබයේ එල්ලි පැද්දෙමින් සිටින විට කබය කැඩී යාමට වඩාත්ම ඉඩ ඇත්තේ ළමයා කුමන පිහිටීමක සිටින විටද?

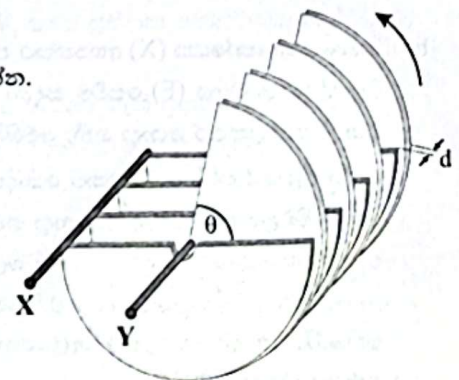
- ii. කම්බිය දරාගත හැකි උපරිම ආතතිය කොපමණද?
- iii. කම්බිය නොකැඩෙන පරිදි ළමයාට සිය වලින පටය තුළ පවත්වා ගත හැකි උපරිම වේගය කුමක්ද?
- iv. එම උපරිම වේගයෙන් ජදිත වීට කම්බිය සිරස සමග සැදිය හැකි උපරිම කෝණය කුමක්ද?
- v. කම්බිය සාදා ඇති ද්‍රව්‍යයේ යාමාපාංකය $3.5 \times 10^8 \text{ N m}^{-2}$ නම් කම්බියේ ආතතිය උපරිම වනවිට එහි ගබඩා වී ඇති වික්‍රියා ශක්තිය ගණනය කරන්න.

- (d) මෙම ළමයා තම නිවසේදී වෙනත් මත්විල්ලාවක් සාදන ලදී. ඒ සඳහා යොදා ගන්නා ලද්දේ 5 m බැගින් දිග එතෙත් හරස්තබ වර්ගඵල 0.2 cm^2 සහ 0.5 cm^2 බැගින් වන A හා B කම්බි දෙකකි. ඒවා සාදා ඇත්තේ එකම වර්ගයෙන් වන අතර සාදා ඇති ද්‍රව්‍යයේ යාමාපාංකය $2 \times 10^{11} \text{ N m}^{-2}$ සහ භේදක ප්‍රත්‍යාබලය $2.5 \times 10^7 \text{ N m}^{-2}$ බැගින් වේ. කම්බි දෙක එකම තිරස් මට්ටමේ 0.35 m පරතරයකින් ගැටගසා පහළ කෙළවර දෙක AB සැහැල්ලු දණ්ඩකට සම්බන්ධ කරන ලද්දේ ඒවා එකිනෙකට සමාන්තර වන පරිදිය.
- i. රූපයේ ආකාරයට ළමයා දණ්ඩ මත සිටින විට ළමයාගේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය දණ්ඩ මත පිහිටයි නම් දණ්ඩ තිරස්ව පැවතීම සඳහා ගුරුත්ව කේන්ද්‍රයට දණ්ඩේ A කෙළවරේ සිට තිබිය යුතු දුර කොපමණද?
 - ii. මෙවිට එක් එක් කම්බියේ ඇතිවී තිබෙන විතතිය කොපමණද?
 - iii. මෙවිට එක් එක් කම්බිය ලක්වී ඇති ආතති මොනවාද?
 - iv. එක් එක් කම්බියේ ගබඩා වී ඇති වික්‍රියා ශක්ති කොපමණද?
 - v. මෙම මත්විල්ලාව නොකැඩෙන පරිදි මුහුට පැද්දිය හැකි උපරිම කෝණය (කම්බියක් සිරස සමග සාදන කෝණය) කොපමණද?

08. රේඩියෝ සුසර කිරීමේ පරිපථයක භාවිතා කරන විචල්‍ය වායු සමාන්තර තහඩු ධාරිත්‍රකයක් අරය R වන අර්ධ වෘත්තාකාර තහඩු N සංඛ්‍යාවකින් සාදා ඇත. රූපයේ දැක්වෙන පරිදි ඒවා එකක් හැර එකක් වන පරිදි තහඩු $N/2$ ක් , විද්‍යුත් වශයෙන් එකට සම්බන්ධ කර ඇත. එම පළමු කට්ටලයේ තහඩු අතර මැදට දෙවන කට්ටලයේ තහඩු $N/2$ ප්‍රමාණයක් භ්‍රමනය කළහැකි වන ආකාරයට විද්‍යුත් වශයෙන් එකිනෙකට සම්බන්ධ කර ඇත. යාබද තහඩු දෙකක් අතර පරතරය d වේ. දෙවන තහඩු කට්ටලය රූපයේ පරිදි භ්‍රමණය වන කෝණය θ ට අනුව X හා Y අතර ධාරණාව වෙනස් වන ආකාරයට මෙම විචල්‍ය ධාරිත්‍රකය නිර්මාණය කර ඇත.

- (a) i. සාමාන්‍ය සමාන්තර තහඩු ධාරිත්‍රකයක ධාරණාව (ධාරිතාව) සඳහා ප්‍රකාශනයක් ගවුස් නියමය ඇසුරින් ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- ii. එම ප්‍රකාශනයේ දක්වා ඇති සංකේත හඳුන්වා ඒවායේ SI ඒකක ලියා දක්වන්න.
- iii. මේ අනුව ඉහත තහඩු මගින් නිර්මාණය කර ඇති ධාරිත්‍රකයේ X - Y අතර ධාරණාව සඳහා ප්‍රකාශනයක් N , R , දී , සහ θ ඇසුරින් ලියා දක්වන්න.
- iv. ධාරිත්‍රකයේ තහඩු ගනන $N = 20$ ක් නම් $\frac{1}{4\pi\epsilon_0} = 9 \times 10^9 \text{ F m}^{-1}$ ද $d = 0.5 \text{ mm}$ ද අරය $R = 2 \text{ cm}$ ද

- නම් $\theta = \pi/2$ වන විට ධාරිත්‍රකයේ X හා Y අතර ධාරණාව සොයන්න.
- (b) ඉහත ආකාරයේ විචල්‍ය වායු සමාන්තර තහඩු ධාරිත්‍රකයක ධාරණාව 0 සිට 500 pF දක්වා වෙනස් කළ හැකි නම් උපරිම ධාරණාව 500 pF ඇතිවිට මෙය 100 V විභව අන්තරයක් යටතේ ආරෝපනය කළේ නම්,
 - i. මෙවිට ධාරිත්‍රකයේ ගබඩා වී ඇති ආරෝපන ප්‍රමාණය කොපමණද?
 - ii. ධාරිත්‍රකයේ ගබඩා වී ඇති විද්‍යුත් ශක්තිය කොපමණද?
 - iii. විභව සැපයුම සම්බන්ධව තිබියදීම ධාරිතාව 500 pF සිට 100 pF දක්වා වෙනස් කිරීම සඳහා තහඩු භ්‍රමණය කරයි නම් ධාරිත්‍රකයේ නව ආරෝපනය කොපමණද?

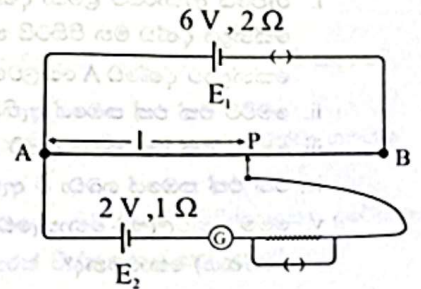
iv. ධාරිත්‍රකයේ ගබඩා වී ඇති නව විද්‍යුත් ශක්තිය කොපමණද?

- (c) ආරම්භයේ ධාරණය 500 pF අගයේ ඇති විට ආරෝපනය කර තිබූ ධාරිත්‍රකයේ විද්‍යුත් විභව සම්බන්ධය ඉවත් කර ධාරණය 100 pF දක්වා වෙනස් කිරීම සඳහා තහඩු භ්‍රමණය කරයි නම් ,
- ධාරිත්‍රකයේ නව විද්‍යුත් විභව අන්තරය කොපමණද?
 - ධාරිත්‍රකයේ ගබඩා වී ඇති නව විද්‍යුත් ශක්තිය කොපමණද?
 - භ්‍රමණ අක්ෂ සුමටව පවතී නම් භ්‍රමණය සඳහා කළ කාර්යය කොපමණද?
 - ධාරිත්‍රක විද්‍යුත් ප්‍රභවයක් ලෙස සැලකිය හැකිද? නොහැකිද යන්න සඳහන් කර පිළිතුරට හේතුව තෙවියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

09. (A) කොටසට හෝ (B) කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

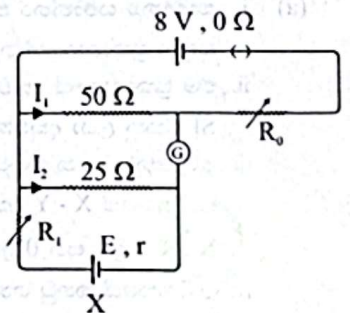
(A) කොටස

- (a) පහත රූපයේ දැක්වෙන්නේ විභවමානයක් ඇසුරින් කෝෂයක් සංතුලනය කර සංතුලන ලක්ෂය සොයන අවස්ථාවකි. E_1 කෝෂයෙහි විද්‍යුත් ගාමක බලය 6 V ද අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය 2Ω ද වේ. E_2 කෝෂයෙහි විද්‍යුත් ගාමක බලය 2 V ද අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය 1Ω ද වේ. විභවමාන කම්බියෙහි දිග 200 cm ද එහි ප්‍රතිරෝධය 10Ω ද වේ.

- විභවමාන මූලධර්මය සඳහන් කරන්න.
- විභවමාන කම්බිය සහ විභවමාන කෝෂය සතු විය යුතු ලක්ෂණයක් බැගින් සඳහන් කරන්න.
- විභවමානය පරිපූර්ණ වෝල්ට් මීටරයක් ලෙස සැලකිය හැක. පහදන්න.
- $l = 100 \text{ cm}$ නම් E_1 හා E_2 කෝෂයන් තුළින් ගලන ධාරා සොයන්න.
- පරිපථයේ ඇති කෝෂයන්ගේ ක්ෂමතාවයන් සොයන්න.
- ඉහත අවස්ථාවේ E_2 හරහා විභව අන්තරය සොයන්න.
- ගැල්වනෝමීටරයේ පාඨාංකය ශුණය වීම සඳහා P ලක්ෂය තුමන අතට (A දෙසට හෝ B දෙසට) කොපමන දුරක් ගෙන ආ යුතුද?

- (b) ශීතයෙකු කෝෂයක (X) අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය (r) සහ කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය (E) සෙවීම සඳහා විභවමානයක් පහත ලෙස විකරනයට ලක්කර යොදා ගනී. මෙහිදී විභවමාන කම්බිය වෙනුවට පහත රූපයේ පරිදි ශ්‍රේණිගතව යොදන ලද 50Ω අවල ප්‍රතිරෝධයක් හා R_0 විචලන ප්‍රතිරෝධයක් යොදා ගනී. විභවමාන කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය 8 V වන අතර එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය ශුණය වේ. මෙම පරිපථයේ R_0 හා R_1 ප්‍රතිරෝධයන් විචලනය කර ගැල්වනෝමීටර පාඨාංකය ශුණය වන අවස්ථාව ලබාගනී.

- $R_0 = 30 \Omega$ හා $R_1 = 34 \Omega$ වීම ගැල්වනෝමීටර පාඨාංකය ශුණය විය. I_1 හා I_2 ධාරාවන් සොයන්න.
- $R_0 = 50 \Omega$ හා $R_1 = 49 \Omega$ වීම ගැල්වනෝමීටර පාඨාංකය ශුණය විය. I_1 හා I_2 ධාරාවන් සොයන්න.
- X කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය (E) සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය (r) සොයන්න.

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Department of Education Southern Province

13 ශ්‍රේණිය , අවසාන වාර පරීක්ෂණය , 2025 (ඔක්තෝම්බර්)

Grade 13 Final Term Test - 2025 (October)

භෞතික විද්‍යාව I
Physics I

01 S I

පැය දෙකයි
Two hours

M C Q Answers

01	2	11	2	21	4	31	1	41	4
02	5	12	5	22	4	32	3	42	2
03	4	13	3	23	1	33	1	43	4
04	4	14	3	24	5	34	3	44	1
05	3	15	2	25	2	35	3	45	3
06	1	16	3	26	4	36	2	46	4
07	5	17	3	27	1	37	5	47	3
08	1	18	1	28	4	38	2	48	2
09	3	19	3	29	1	39	4	49	1
10	5	20	2	30	5	40	2	50	3

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Southern Provincial Education Department

13 ශ්‍රේණිය අවසන් වාර පරීක්ෂණය - 2025 (ඔක්තෝබර්)

Grade 13 Final Term Test -2025 (October)

භෞතික විද්‍යාව II
Physics II

01

S

II

පැය 3, මිනිත්තු 10
Three hours ten minutes

නම/ශ්‍රේණිය:.....

වැදගත් :

- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 16 කින් යුක්ත වේ.
- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A හා B යන කොටස් දෙකකින් යුක්ත වේ. කොටස් දෙකටම නියමිත කාලය පැය තුනකි.

A කොටස- චක්‍රගත රේඛා (පිටු 2-9 දක්වා)
- ❖ සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ ප්‍රමාණය සලකා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. එම ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බවද සලකන්න.

B කොටස- රේඛා (පිටු 10-16 දක්වා)
- ❖ මෙම කොටස ප්‍රශ්න හයකින් සමන්විත වන අතර ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සැපයිය යුතුය. මේ සඳහා සපයනු ලබන කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න.
- ❖ සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A හා B කොටස් එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ A කොටස B කොටසට එකින් තිබෙන පරිදි අමුණා විභාග ශාලාධිපතිව බාර දෙන්න.
- ❖ ප්‍රශ්න පත්‍රයේ B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාම ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය
සඳහා පමණි

දෙවන පත්‍රය		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A :	01	
	02	
	03	
	04	
B	05	
	06	
	07	
	08	
	09	
එකතුව		

අවසාන ලකුණු

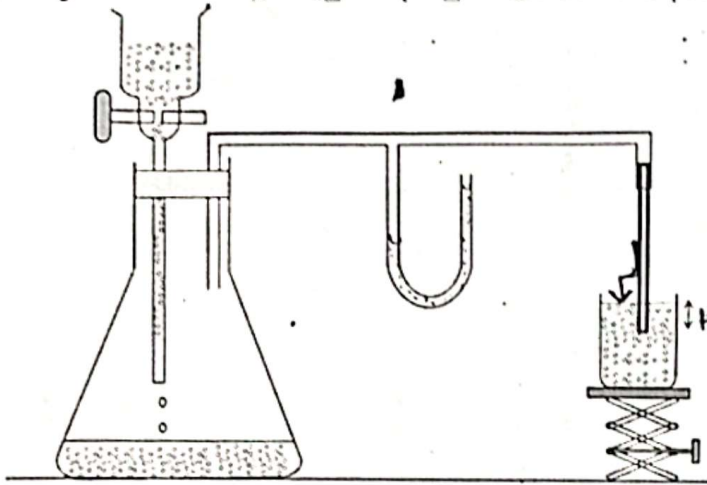
ඉලක්කම	
අකුරෙන්	

අත්සන

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
අධීක්ෂණය කලේ	

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

1. පෙගර් ක්‍රමය භාවිතයෙන් ද්‍රවයක පාෂාණික ආතතිය සෙවීමේ පරීක්ෂණ ඇටවුම පහත පරිදි වේ. පාෂාණික ආතතිය සෙවිය යුතු ද්‍රවයේ සංතත්වය p ද මැනෝමීටරයේ ඇති ද්‍රවයේ සංතත්වය d ද නම්, උපකරණයේ කේශික නළයේ අරය r ද, මැනෝමීටරයේ ද්‍රව කඳක් අතර උසෙහි උපරිම වෙනස h ද කේශික නළයේ කෙළවරට ද්‍රව මට්ටමේ සිට ඇති ගැඹුර H ද වායුගෝලීය පීඩනය p_a ද නම්.

- * අල්ලේරෙනන්න
උල ජාතියය වර්ණම
වැරකිය යුතුය
- * මැනෝමීටරයේ නිසැක
කෙළවරට වඩා අරෙක්
කෙළවර ප්‍රභ වර්තම
වැරකිත් නිසිය යුතුය.

- (i) ද්‍රවයක පාෂාණික ආතතිය යන්න අර්ථ දක්වන්න
ද්‍රව. ආතතිය යන්න වන්නේ ද්‍රවයක තුළින් යම් යම් ලක්ෂණයක් මගින් මනා කරන ලද පීඩනයයි. [02]
- (ii) මෙම පරීක්ෂණයේදී දිග මිනුම් කිරීමේ කටයුතුවලට භාවිතා කරන මිනුම් උපකරණය කුමක්ද?
විලි වැරදි කිරීම. [01]
- (iii) ඉහත උපකරණ ඇටවුමෙහි එක් ප්‍රධාන අයිතමයක් රූප සටහනේ නොමැති අතර එය නිවැරදි පිහිටීමේ ඇද දක්වන්න. [01]
- (iv) මෙම පරීක්ෂණයේදී මැනෝමීටර ද්‍රවය ලෙස විද්‍යාගාරයේ පහසුවෙන් ලබාගත හැකි සුදුසු ද්‍රවයක් නම්කර එම ද්‍රවය භාවිතයට ප්‍රධාන හේතුවක් සඳහන් කරන්න.
සුදුසු ද්‍රවය. [01]
- (v) මැනෝමීටරය තුළ උපරිම ද්‍රව මට්ටම් පරතරය පවතින අවස්ථාවේ ද්‍රව මට්ටම් පිහිටීම ලකුණු කරන්න. [01]
- (vi) ඉහත ඇටවුම අනුව කේශික නළයේ කෙළවර ඇතිවන බුබුළේ,

- (a) ඇතුළත පීඩනය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.
..... $p + h.dg$ [02]
- (b) පිටත පීඩනය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.
..... $p + H.dg$ [01]
- (c) ඇතුළත හා පිටත පීඩන අන්තරය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.
..... $h.dg - H.dg$ හෝ $\frac{2r}{r}$ [02]

- (vii) ද්‍රවයේ පෘෂ්ඨික ආතතිය T සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලියා දක්වන්න.

$$\frac{2T}{r} = h \rho g - H \rho g \quad [02]$$

- (viii) ඉහත ලබාගත් ප්‍රකාශනයේ ඇති රාශීන්ට අදාළ අගයයන්, $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$, $d = 600 \text{ kg m}^{-3}$, $r = 0.5 \text{ mm}$, $h = 5 \text{ cm}$ ද $H = 2 \text{ cm}$ නම් T හි අගය සොයන්න.

$$T = 0.5 \times 10^{-3} \left(5 \times 10^{-2} \times 600 \times 10 - 2 \times 10^{-2} \times 10^3 \times 10 \right) / 2 \quad [02]$$

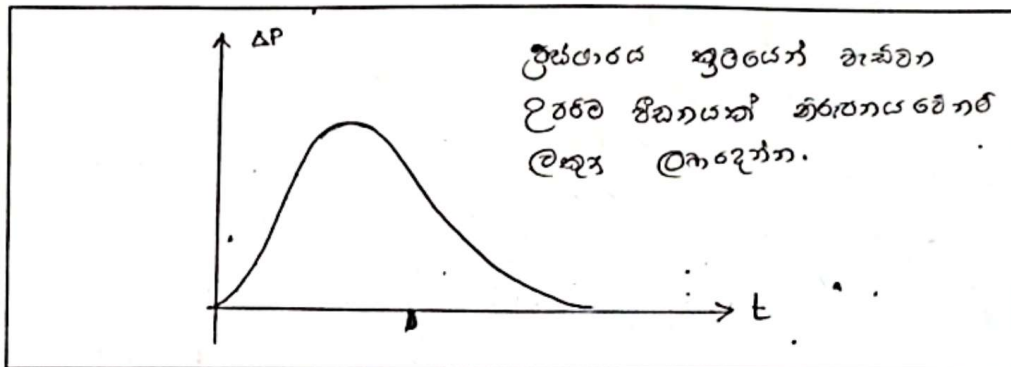
$$= 0.025 \text{ N m}^{-1}$$

- (ix) විෂය නිර්දේශයට අදාළව පාසල් පරීක්ෂණාගාරයේ කේෂික උද්ගමනය භාවිතයෙන් පෘෂ්ඨික ආතතිය සෙවීමේ පරීක්ෂණයේදී සිදු කරන පරීක්ෂණයට වඩා මෙම පරීක්ෂණයේ ඇති වාසි 2ක් ලියා දක්වන්න.

• දිවුරුම් හා විද්‍යුත් අතර ස්පර්ශය කොන්දාස ඇතුළත දැක්වෙන තෙවැනි ප්‍රවේශයක් ලෙසින් දෙවැනි තරමින් වුවද පරීක්ෂණය සිදුකළ හැකි වීම.
• දිවුරුම් ලබාගැනීමේදී වෙනස් තරමින් වුවද පරීක්ෂණය සිදුකළ හැකි වීම.

• ප්‍රභව පාඨයේ අවස්ථාවේදී අලෙවි කර ඇති කොන්දාස / කොන්දාස සමඟ පාඨයක දැක්වෙන ප්‍රවේශයක් ලෙසින් දෙවැනි තරමින් වුවද පරීක්ෂණය සිදුකළ හැකි වීම.

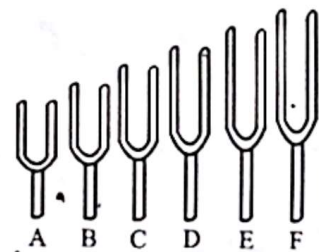
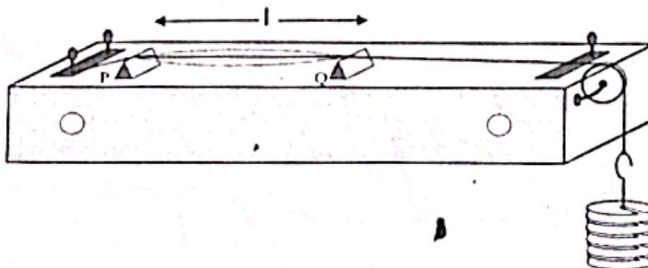
- (x) කේෂික තලයේ කෙළවර වායු බුබුල ඇති වී පිටවීම දක්වා කාලය තුළ ඇතුළත හා පිටත අතර පිටත අන්තරය කාලයක් සමග වෙනස් වන ආකාරය පහත ප්‍රස්ථාරයේ දළ වශයෙන් නිරූපණය කරන්න.

[02]

$\frac{20}{20}$

2. පාසල් පරීක්ෂණාගාරයේ ඇති ධ්වනිමාන කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය සහ සංඛ්‍යාතය නොදන්නා සරසුලක සංඛ්‍යාතය සොයා ගැනීමේ අරමුණින් පරීක්ෂණයක් සැලසුම් කර ඇත. මේ සඳහා සංඛ්‍යාතය දන්නා සරසුල් කට්ටලයක්ද සංඛ්‍යාතය නොදන්නා සරසුලක්ද ලබාදී ඇත. අවශ්‍ය ප්‍රමාණයේ ස්කන්ධ සහිත පඩි කට්ටලයක්ද යොදා ගැනීමේ පහසු වී ඇත. සරසුල්වල සංඛ්‍යාතයන් 200 Hz, 250 Hz, 300 Hz, 350 Hz, 400 Hz, 450 Hz වේ. රූපයේ දැක්වෙන්නේ එම සරසුල් කට්ටලයයි.

- (i) A හා C සරසුල්වල සංඛ්‍යාතයන් මොනවාද?

A = 450 Hz C = 350 Hz

[02]

(ii) දී ඇති සරසුලක් කම්පනය කර ධ්වනිමාන කම්බියට එහි ශක්තිය ලබාදීම සාමාන්‍ය ක්‍රමයයි.

(a) සරසුල කම්පනය කිරීමට යොදා ගන්නා උපක්‍රමය කුමක්ද?

කෙරු කොර්ඩය නම් සරසුල දැන්කට තුනේදී [01]

(b) P හා Q අතර කම්බි කොටස කම්පනය කිරීම සඳහා සරසුලක් භාවිතා කළයුතු වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමය කුමක්ද?

තරලයේ කම්බියක කර තැබීම හරහා හරවා ගැනීම හෝ

P හා Q අතර ධ්වනිමාන කම්බියක වැඩි කිරීම [01]

(iii) සරසුල දැක්වෙන අංශු කම්පනය වන්නේ නිරයක් ආකාරයටද? නැතහොත් අන්වයාම ආකාරයටද?

නිරයක් [01]

(iv) සරසුලෙහි මීටෙහි අංශු කම්පනය වන්නේ නිරයක් ආකාරයටද? නැතහොත් අන්වයාම ආකාරයටද?

අන්වයාම [01]

(v) PQ කම්බි කොටස කම්පනය කිරීම සඳහා 200 Hz සරසුල යොදා ගන්නා ලදී. ආරම්භයේ එම කම්බි කොටසේ මූලිකයට අනුරූප ස්වභාවික සංඛ්‍යාතය 300 Hz වේ. කම්බි කොටස කම්පනය වන සංඛ්‍යාතය කුමක්ද?

200 Hz [01]

(vi) මූලික අනුනාද අවස්ථාව ලබා ගැනීමට කම්බි කොටසේ දිග තවත් වැඩි කළ යුතුද? නැතහොත් අඩු කළ යුතුද?

දිග වැඩි කළ යුතුය [01]

(vii) කම්බියේ එල්ලා ඇති ස්කන්ධ M ලෙසත් මූලිකයෙන් කම්පනය වන PQ අතර දුර l ලෙසත් කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය m_0 ලෙසත් ගෙන මූලික සංඛ්‍යාතය f_0 සඳහා ප්‍රකාශනයක් එම රාශීන් ඇසුරෙන් ලියන්න.

$$v = \sqrt{\frac{Mg}{m_0}} = f_0 \lambda$$

$$f_0 = \frac{1}{2l} \sqrt{\frac{Mg}{m_0}}$$

(viii) f_0 , x අක්ෂයටත් $1/l$, y අක්ෂයටත් ගෙන ප්‍රස්ථාරයක් අඳින ලදී. ඊට ගැලපෙන පරිදි ඉහත ඔබේ ප්‍රකාශනය නැවත සකස් කරන්න.

$$\frac{1}{y} = \frac{2 \sqrt{m_0}}{\sqrt{Mg}} f_0 x$$

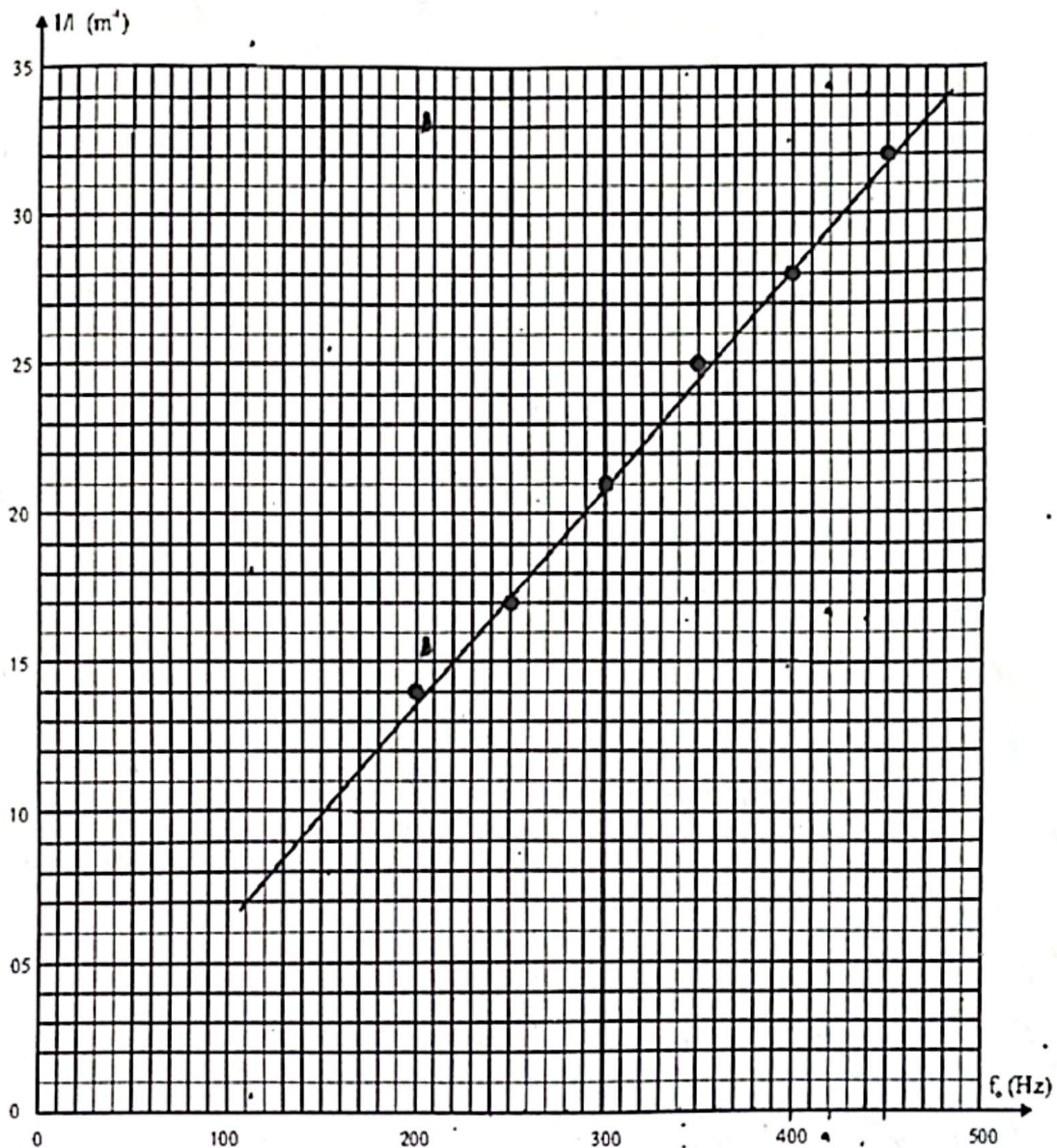
(ix) ශිෂ්‍යයෙකු විසින් අඳින ලද ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වේ. එහි අක්ෂ ක්‍රමාංකනය කර ඇති ආකාරය ස්වදිශ්‍යව නොවේ යයි වෙනත් ශිෂ්‍යයෙක් පවසයි. ඔබ ඊට එකඟ වේද? පිළිතුරට හේතුව සඳහන් කරන්න.

නැත, රේඛීය [01]

උදාහරණ: ප්‍රස්ථාරයේ අක්ෂයන් වන විට නොවේ. [01]

(x) කෙසේ වුවද එම ප්‍රස්ථාරයේ අනුකම්පනය ගණනය කිරීමට ශිෂ්‍යයා තීරණය කළේ නම් ඔහු ඒ සඳහා තෝරාගතයුතු වඩාත්ම සුදුසු ලක්ෂ්‍ය දෙකෙහි ඛණ්ඩාංක ලියා දක්වන්න

(220, 1.5) (440, 3.1) [02]

- (xi) එම ලක්ෂ්‍ය දෙක යොදාගෙන අනුක්‍රමණය ගණනය කරන්න.

$$\text{අනුක්‍රමණය} = \frac{31 - 15}{440 - 220} = 0.072 \text{ m}^{-1} \text{ Hz}^{-1} \quad [02]$$

- (xii) $M = 500$ (ග්‍රෑම්) ලෙස යොදා තිබුණේ නම් කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය ගණනය කරන්න.

$$2 \sqrt{\frac{Mg}{m_0}} = 0.072 \quad m_0 = \frac{m^2}{4} \mu g = 0.072^2 \times \frac{5}{4} = 6.48 \times 10^{-3} \text{ kg m}^{-1} \quad [02]$$

- (xiii) සංඛ්‍යාතය නොදන්නා සරසුල සඳහා මූලික අවස්ථාව සඳහා අනුනාද දිගක ලබාගන්නා ලදී. එවිට ලැබුණ දිග 5 cm නම් සරසුලේ සංඛ්‍යාතය සොයන්න.

$$f \times \lambda = \sqrt{\frac{Mg}{m_0}} \quad [01]$$

$$f \times 10 \times 10^{-2} = \sqrt{\frac{5}{6.48 \times 10^{-3}}} \quad [01]$$

$$f = \frac{10}{5} \sqrt{\frac{5 \times 10^3}{6.48}} \text{ Hz} = 277.78 \text{ Hz}$$

SPED

$\frac{20}{20}$

3. අයිස්වල විලයනයේ විශිෂ්ට ගුණිතතාපය (L) සෙවීමේ පරීක්ෂණය සඳහා අයිස් සපයා ඇත්නම්,

(i) ඉහත පරීක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් අමතර දෑ සඳහන් කරන්න.
 කැලරි මීටරය, ඔරිගය, උෂ්ණත්වමානයක්, තෙරහන් තරයින්,
 ට්‍රැන්ස්පැරන්ත තැලි.
 (02)

(ii) අයිස් එකතු කිරීමට පෙර ලබා ගන්නා පාඨාංක තුන පිළිවෙලින් ලියන්න.
 A. නිශ්කැලරි මීටරයේ ජලය ඔරිගයේ ජලයේ වෙනස. m_1
 B. නිශ්කැලරි මීටරය + ඔරිගය + ජලයේ ජලයේ වෙනස. m_2 (01)
 C. ජලයේ ආරම්භක උෂ්ණත්වය θ_1

(iii) මෙම පරීක්ෂණය සඳහා දැන සිටිය යුතු අමතර දත්තයන් දෙක කුමක්ද?
 X. ජලයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව C_W
 Y. කැලරි මීටරය හැදෑරුණු විට ජලයේ චං. තා. ධා. C_I (01)

(iv) අයිස් එකතු කිරීමෙන් පසු ලබා ගන්නා පාඨාංක දෙක ලියන්න.
 D. මිශ්‍රණයේ අවම උෂ්ණත්වය θ_2 (01)
 E. කැලරි මීටරයේ ඔරිගයේ ජලයේ වෙනස m_3

(v) ඉහත සංකේත ඇසුරෙන් විලයනයේ විශිෂ්ට ගුණිත තාපධාරිතාව (L) සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

$$(m_3 - m_2)L + (m_3 - m_2)C_W(\theta_2 - 0) = [m_1C_I + (m_2 - m_1)C_W](\theta_1 - \theta_2)$$

$$(R.H + L.H) (02)$$

(vi) මෙම පරීක්ෂණයේදී පරිසරය සමග තාප හුවමාරුව අවම කර ගැනීම සඳහා ඔබ ගන්නා සුදුසු උපාය මාර්ගය කුමක්ද?
 ජලයේ ආරම්භක උෂ්ණත්වය ජරිසරයේ උෂ්ණත්වයට වඩා පෙළිරියේ
 අවම උෂ්ණත්වයට වඩා අඩු තාප ධාරිතාවක් තිබීම.
 තෙරහන් ජලයේ අවම උෂ්ණත්වය ජරිසරයේ උෂ්ණත්වයට වඩා පෙළිරියේ තාප ධාරිතාව අඩු තිබීම.

(vii) මෙහිදී යොදා ගන්නේ “විශාල අයිස් කැට” ද “කුඩා අයිස් කැට” ද නැතහොත් අයිස් කුඩුද යන්න සඳහන් කරන්න.
 කුඩා අයිස් කැට (01)

(viii) ඉතිරි දෙක ඉවත් කිරීමට හේතු එක බැගින් ලියන්න.
 විශාල අයිස් කැට එකතු කළ විට උෂ්ණත්වය ඉතාමත් අඩු වීම.
 අයිස් කුඩු ගොතා ගන්නා විට උෂ්ණත්වය ඉතාමත් අඩු වීම. (02)

(ix) ජලය ස්වල්ප ප්‍රමාණයක් ආරම්භයේ කැලරි මීටරයට යොදා තිබුණේ නම්, කුමන අන්දමේ පරීක්ෂණ දෝෂයක් ඇතිවේද?
 ඉතාමත් ඉක්මනින් කැලරි මීටරය නැවැත්වීම හේතු වීම.
 තැන්පත් වීම. (01)

(x) අයි ශීතකරණයෙන් ලබා ගත් -6°C අයිස් කැටයක් ඉහත පරීක්ෂණය සඳහා යොදා ගත්තේ නම් එය විලයනයේ විශිෂ්ට ගුණිත තාප ධාරිතාව වෙනස් වීමට කෙසේ බලපායිද?
 -6°C 0°C දක්වා උෂ්ණත්වය වැඩිවීමට අවකාශ තාපයක් දරාගන්නා බැවින් L හඳුනා නිවැරදි අගයට වඩා වැඩි අගයක් ලැබේ. (01)

(xi) මෙම පරීක්ෂණයේදී විලයනයේ විශිෂ්ට ගුණිත තාප ධාරිතාවෙහි (L) නිරවද්‍යතාව සඳහා වඩාත්ම නිවැරදිව ගත යුතු මිනුම කුමක්ද?
 අගය 0.05°C වනු ඇත, එකතුවය (01)

(xii) පරීක්ෂණයේදී කැලරිමීටරයේ බාහිර පාෂටයේ කුහර තැන්පත් වීමක් සිදු වූයේ නම් නිවැරදි L අගයට වඩා පරීක්ෂණයෙන් ලබා ගත් L අගයේ විශාලත්වය අඩුද වැඩිද?
 අඩු වේ. (01)

(xiii) ඉහත පරීක්ෂණයේදී ලබාගත් පාඨාංක ඇසුරෙන් ලබාගත් දත්ත හා අනෙකුත් දත්ත පහත පරිදි වේ නම්,

- a) ආරම්භයේ කැලරිමීටරේ තිබූ ජලයේ ස්කන්ධය = 150 g
- b) දියවූ අයිස් ස්කන්ධය = 20 g
- c) කැලරිමීටර පද්ධතියේ සිදු වූ උපරිම උෂ්ණත්ව වෙනස = 10°C
- d) පද්ධතියේ අවසන් අවම උෂ්ණත්වය = 25°C
- e) කැලරිමීටරයේ හා මත්තයේ තාපධාරිතාව = 40 J K^{-1}
- f) ජලයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව = $4200 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$

ඉහත අගයයන් භාවිතයෙන් අයිස් වල විලයනයේ විශිෂ්ට ගුණිත තාප ධාරිතාව සොයන්න. (01)

$$20 \times 10^{-3} \times L + 20 \times 10^{-3} \times 4200 \times 25 = (40 + 150 \times 10^{-3} \times 4200) 10$$

$$L = \frac{230 \times 10^3}{2.3 \times 10^3} \text{ J Kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$$

4. සල දගර ගැල්වනෝමීටරයක් ඇමීටරයක් ලෙස, වෝල්ටීයමීටරයක් ලෙස මෙන්ම ඔම් මීටරයක් ලෙස ක්‍රමාංකනය කළ හැකිය.

(i)

(a) ගැල්වනෝමීටරයක් පාසල් විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ වලදී යොදා ගනු ලබන්නේ කුමක් සඳහාද?

ඊර්ථමය තුළින් ගාරාබත් ගලායාගේ දැඩි පරිණාමය. (01)

(b) කෝෂයක අග්‍ර හරහා ගැල්වනෝමීටරයක් එකවර සම්බන්ධ කිරීම යෝග්‍යවේද? පිළිතුර පහදන්න

නැත. අධික ධාරාවක් ගලා යාම නිසා නැවත දැඩි යාහැක. (01)

(c) ගැල්වනෝමීටරයක් ආරක්ෂා සහිතව පරිපථයකට සම්බන්ධ කරන්නේ කෙසේද?

ගැල්වනෝමීටරය කුඩා ශ්‍රේණිගතව අධික ඉතිරිවයක් (01)

SPED

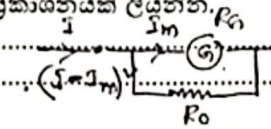
(ii) ගැල්වනෝමීටරයක පරිමාණ උත්ක්‍රමණය (θ_m) ලබා දෙන ධාරාව I_m වේ. එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය R_G වේ.

(a) ගැල්වනෝමීටරය තුළින් i ධාරාවක් ගලායන විට ඇතිවන උත්ක්‍රමණය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

$$\frac{i \theta_m}{I_m} \quad [01]$$

(b) මෙම ගැල්වනෝමීටරය, I_m වඩා විශාල I ධාරාවක් උපරිම ලෙස මැනීමට යොදා ගත යුතු වේ. මේ සඳහා R_0 ප්‍රතිරෝධයක් බවට සපයා තිබේ.

R_0 ප්‍රතිරෝධය ගැල්වනෝමීටරයට සම්බන්ධ කරන ආකාරය පරිපථ සටහනකින් දක්වමින් R_0 හි අගය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

$$(I - I_m) R_0 = I_m R_G \quad [02]$$

$$R_0 = \frac{I_m R_G}{(I - I_m)}$$

(c) $I_m = 10 \text{ mA}$ නම්, උපරිම ලෙස 1 A මැනිය හැකි ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය R_0 ප්‍රතිරෝධයේ අගය 1Ω නම් R_G සොයන්න.

$$1 = \frac{10 \times 10^{-3} R_G}{1 - 10 \times 10^{-3}} = \frac{10 R_G}{99.9} \quad [01]$$

$$R_G = 99.9 \Omega \quad [01]$$

(d) ඉහත ගැල්වනෝමීටරය 10 A ධාරාවක් උපරිම ලෙස මැනිය හැකි ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීම සඳහා යොදන R_0 ප්‍රතිරෝධයේ අගය සොයන්න.

$$R_0 = \frac{10 \times 10^{-3} \times 99}{10 - 10 \times 10^{-3}} \quad [01]$$

$$R_0 = 0.01 \Omega$$

(e) මෙම ගැල්වනෝමීටරය 10 A ක උපරිම ධාරාවක් මැනිය හැකි ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීම ප්‍රායෝගිකව කළ හැකිද? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

ගොනානා: මෙහි ධ්‍රැව ආනතය ඉතා අධිකය. එ.සේ අගය ගැලවෙන ඉතා අධිකය නිසා එය ප්‍රායෝගිකව අසාධ්‍යය. [02]

(f) පරිපූර්ණ ඇමීටරයක් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය ශුන්‍ය වූ ඇමීටරය. [01]

(g) ගැල්වනෝමීටරයක් පරිපූර්ණ ඇමීටරයක් බවට පත් කිරීමට සෛද්ධාන්තිකව කළ යුත්තේ කුමක්ද? එසේ කළ විට ධාරාව මැනීමේදී ඇතිවන ගැටළුව කුමක්ද?

ගැල්වනෝමීටරයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය ශුන්‍ය වීම නිසා ප්‍රතිරෝධයක් යෙදීම. [02]

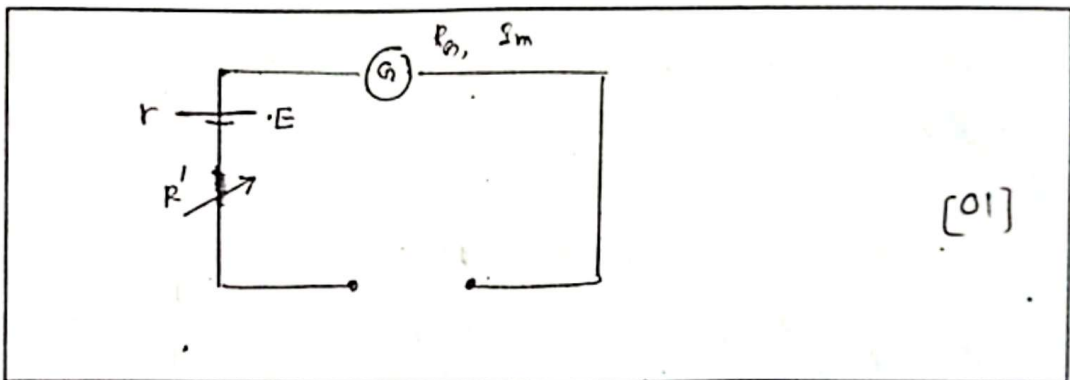
ගැල්වනෝමීටරය කුඩා ධාරාවක් මැනීමට නොහැකි වීම නිසා.

- (h) එක්තරා ගැල්වනෝමීටරයක කිසියම් ධාරාවක් සඳහා ඇතිවූ උත්ක්‍රමණය 60° කි. ගැල්වනෝමීටරයට $5\ \Omega$ ප්‍රතිරෝධයක් සම්බන්ධ කර එම ධාරාව සැපයුවට ඇතිවූ උත්ක්‍රමණය 20° කි. ගැල්වනෝමීටරයෙහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය සොයන්න.

- (iii) ගැල්වනෝමීටරයට සුදුසු පරිදි කෝෂයක් හා ප්‍රතිරෝධයක් සම්බන්ධ කිරීමෙන් එය මැනීම සඳහා ඔම් මීටරයක් බවට පත් කරනු ලැබේ. කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය E ද, එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r ද වේ. ගැල්වනෝමීටරයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය R_G ද පූර්ණ පරිමාණ උත්ක්‍රමණය ලබා දෙන ධාරාව I_m ද වේ. දී ඇති ප්‍රතිරෝධය R' ද වේ.

- (a) ගැල්වනෝමීටරය ඔම් මීටරයක් බවට පත් කරන ආකාරය දක්වන පරිපථ සටහනක් අඳින්න.

- (b) $I_m = 10\text{ mA}$ ද $E = 3\text{ V}$ ද $r = 1\ \Omega$ ද $R_G = 25\ \Omega$ ද නම් R' හි අගය සොයන්න.

$$E = I_m (r + R' + R_G)$$

$$(3) = (10 \times 10^{-3}) (1 + R' + 25)$$

$$R' = 274\ \Omega$$

[01]

- (c) වෝල්ට්මීටර සහ ඇම්පර වල ඇති පරිමාණයන්හි නොමැති ඔම් මීටර පරිමාණයන්හි ඇති විශේෂ ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

වර්තමානය 0 සිට පමණක්
වර්තමානය ධන හෝ ඍණ වීමට නොහැකි.
වර්තමානය ස්කන්ධය 0 නොවේ.

[02]

20
20

දැනුම් පත් ප්‍රකාශන පදනමකින්

13 ශ්‍රේණිය, ද්‍රව්‍යාන චාර පරීක්ෂණය, 2025 (ඔක්තෝබර්)

සෞඛ්‍ය ඵලදායී

B කොටස - රචනා

($g = 10 \text{ m s}^{-2}$)

[05] (i) $\uparrow v^2 = u^2 + 2as \rightarrow 0 = 12^2 - 2 \times 10h \rightarrow (01)$
 (a) $h = 7.2 \text{ m} \rightarrow (01)$

(ii) $\uparrow s = ut + \frac{1}{2}at^2 \rightarrow 0 = 12t - 5t^2$
 $t = 2.4 \text{ s} \rightarrow (01)$

$s = 8 \times 2.4 = 19.2 \text{ m} \rightarrow (01)$

(iii) $\tan \theta = \frac{12}{6} = \frac{3}{2} \rightarrow (01)$

(b) (i) $F = ma \rightarrow -mg - 0.1 = ma \rightarrow (01)$

$-50 \times 10^{-3} \times 10 - 0.1 = 50 \times 10^{-3} a$
 $a = -12 \text{ m s}^{-2} \rightarrow (01)$

(ii) $\uparrow v^2 = u^2 + 2as \Rightarrow 0 = 12^2 - 2 \times 12h \rightarrow (01)$
 $h = 6 \text{ m} \rightarrow (01)$

(iii) $\downarrow F = ma$
 $mg - 0.1 = ma \Rightarrow 50 \times 10^{-3} g - 0.1 = 50 \times 10^{-3} a \rightarrow (01)$

$a = 8 \text{ m s}^{-2} \rightarrow (01)$

(iv) $\downarrow s = ut + \frac{1}{2}at^2, 6 = 0 + \frac{1}{2} \times 8t^2 \rightarrow (01)$
 $t = 1.22 \text{ s} \rightarrow (01)$

(v) $\uparrow v = u + at \rightarrow 0 = 12 - 12t$
 $t = 1 \text{ s}$

$s = ut = 8(1 + 1.22) = 17.76 \text{ m} \rightarrow (02)$ (ඉන්කොරෙක්ට්)

(c) (i) $v_1 \rightarrow (01)$

(ii) $p_2 \rightarrow (01)$

(iii) $p_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 = p_2 + \frac{1}{2}mv_2^2 \rightarrow (02)$

(iv) $\left. \begin{array}{l} \downarrow p_1 A \rightarrow (01) \\ \downarrow mg \rightarrow (01) \\ \uparrow p_2 A \rightarrow (01) \end{array} \right\} \rightarrow (03)$

(v) $p_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 = p_2 + \frac{1}{2}mv_2^2 \Rightarrow (p_2 - p_1) = \frac{1}{2}m(v_1^2 - v_2^2) \rightarrow (02)$
 $= \frac{1.2}{2} (32^2 - 30^2) = 74.4 \text{ Pa} \rightarrow (02)$

(vi) $mg - (p_2 - p_1)A = \text{සම්පූර්ණ බලය} \rightarrow (01)$

$50 \times 10^{-3} g - 74.4 \times 3 \times (20 \times 10^{-3})^2 = 0.41 \text{ N} \rightarrow (01)$

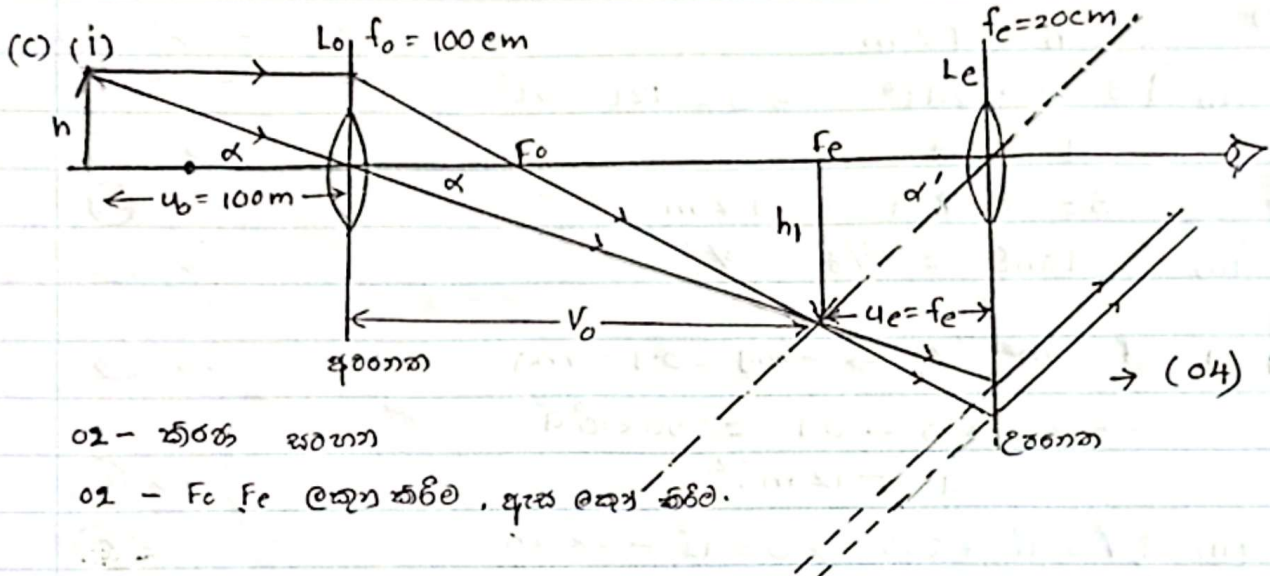
(vii) $\downarrow F = ma, 0.41 = 50 \times 10^{-3} a, a = 8.2 \text{ m s}^{-2} \rightarrow (02)$

(36) (a) $M = \frac{\alpha}{\alpha_0}$ α, α_0 හයුවාදීම $\rightarrow (02)$

(b) (i) උපතෙත 20cm අවතෙත 100cm $\rightarrow (02)$

(ii) කාඩ් දුරේ ඵරාසය $20 + 100 = 120\text{cm}$ $\rightarrow (01)$

චිත්‍රාලේඛ බලය $M = \frac{f_o}{f_e} = \frac{100}{20} = 5$ $\rightarrow (01)$

02 - කිරණ සටහන

01 - f_o, f_e ලකුණ කිරීම, දෘශ්‍ය ලක්ෂණ කිරීම.

අවතෙත

$$\frac{1}{v} - \frac{1}{u} = \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{v} - \frac{1}{100} = \frac{1}{-1}$$

$$\frac{1}{v} = \frac{1}{100} - \frac{1}{1}$$

$$v = -100/99 = -1.01\text{m} = -101\text{cm}$$

1cm නිරීක්ෂකයා දෙසට චලනය කිරීම

(ii) $M = \alpha' / \alpha = -\tan \alpha' / \tan \alpha = h/f_e \times v_o/h_1$

$$= \frac{v_o}{f_e} = \frac{101}{20} = 5.05$$

(d) (i) අච්ඡාදන දෘෂ්‍යාත්මකය

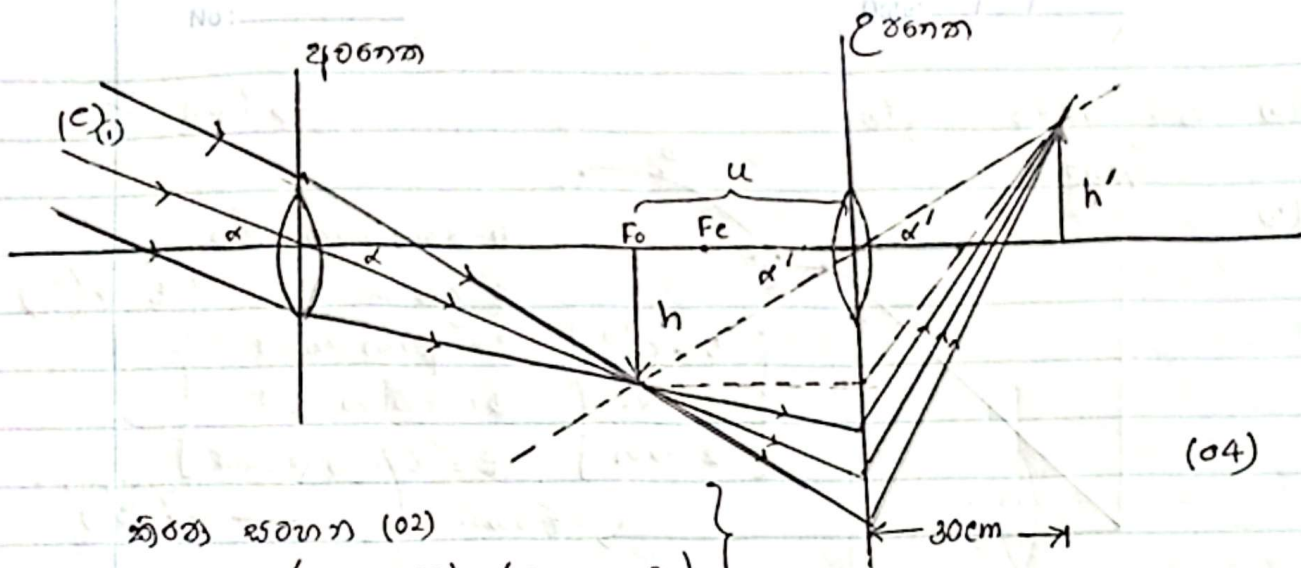
(ii) උපතෙත $\frac{1}{v} - \frac{1}{u} = \frac{1}{f}$

$$\frac{1}{v} - \frac{1}{15} = \frac{1}{-20}$$

$$v = 60\text{cm}$$

60cm නාච්ඡාදන සහිත අවතල කාඩ්

දෘෂ්‍යාත්මක ඵරාසය 25cm - 60cm

කිසිදු වෙනත් (02)

F_o, F_e, h' (02) (ලකුණු කිරීම)

$$(ii) \frac{h}{100} = \frac{2\lambda}{360} \times 0.573 \rightarrow (01)$$

$$h = 57.3 / 60 = 0.955 \rightarrow (01)$$

$$\frac{h'}{30} = \frac{h}{u}$$

$$h' = 30 \times \frac{h}{60} = \frac{h}{2}$$

$$h' = \frac{2\lambda}{360} \times \frac{57.3}{2} = 0.5 \text{ cm} \rightarrow (01)$$

$$(iii) \frac{1}{v} - \frac{1}{u} = \frac{1}{f}$$

$$-1/30 - 1/u = 1/-20 \rightarrow (01)$$

$$\frac{1}{20} - \frac{1}{30} = \frac{1}{u}$$

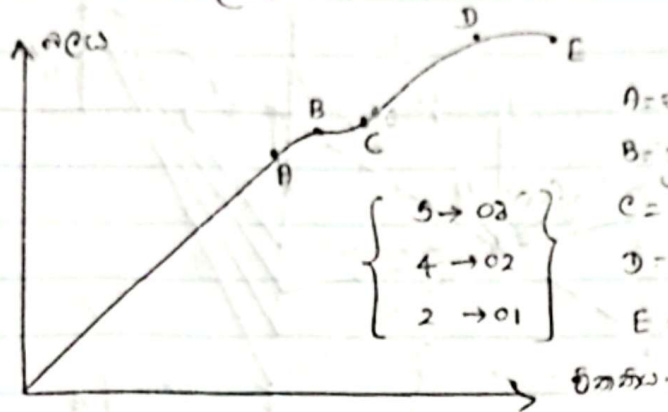
$$u = 60 \text{ cm} \rightarrow (01)$$

30
30

(07)(a) ඉන් නිශ්චය කිරීම

→ (01)

(b)

A = ඔත්තුවන නිමාව

B = ප්‍රත්‍යස්ථ නිමාව

C = අවමාන ලක්ෂ්‍යය

D = හේදුන අලය

E = හේදුන ලක්ෂ්‍යය

→ (03)

ප්‍රත්‍යස්ථ (02)

(i) පරමාණුක උපරිම ලක්ෂ්‍යයේදී

→ (01)

$$(ii) F = 3 \times 10^{-4} \times 3.5 \times 10^6 = 1050 \text{ N}$$

→ (01)

(iii) හේදුන දෙසට $F = ma$

→ (01)

$$1050 - 700 = 70 a$$

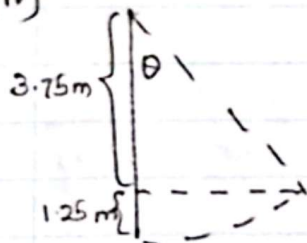
$$\frac{v^2}{r} = a$$

$$v^2 = \left(\frac{1050 - 700}{70} \right) \times 5$$

$$v = 5 \text{ m s}^{-1}$$

→ (01)

(iv)

$$mgh = \frac{1}{2} mv^2$$

$$10h = \frac{1}{2} \times 5^2$$

$$h = 1.25 \text{ m}$$

→ (01)

$$\cos \theta = 3.75 / 5$$

$$\theta = 41.4^\circ = 41^\circ 24'$$

→ (01)

$$(v) \frac{F}{A} = Y \frac{e}{l}$$

→ (01)

$$e = 3.5 \times 10^6 \times 5 / 3.5 \times 10^9 = 5 \times 10^{-3} \text{ m}$$

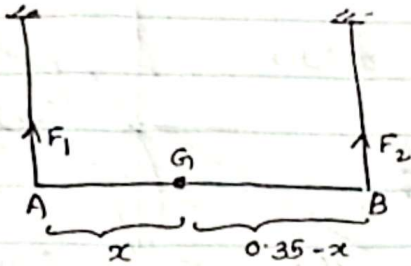
→ (01)

$$\text{ප්‍රත්‍යස්ථ විභව ශක්තිය} = \frac{1}{2} Fe = \frac{1}{2} \times 1050 \times 5 \times 10^{-3}$$

$$= 2.625 \text{ J}$$

→ (01)

(9)(i)

$$F_1 + F_2 = 700$$

$$F_1 x = F_2 (0.35 - x) \rightarrow (01)$$

$$F \propto A$$

$$F_1 / F_2 = 0.2 / 0.5 \quad F_1 / F_2 = 2/5 \rightarrow (01)$$

$$\frac{2}{5} = \frac{0.35 - x}{x}$$

$$x = 0.25 \text{ m} \rightarrow (01)$$

$$(ii) \quad e = FL / AY = 200 \times 5 / (2 \times 10^{-4} \times 0.2 \times 10^{-4}) = 0.25 \text{ mm} \rightarrow (02)$$

$$(iii) \quad F_1 + F_2 = 700 \quad \frac{2F_2}{5} + F_2 = 700$$

$$F_2 = 500 \text{ N} \quad F_1 = 200 \text{ N} \rightarrow (02)$$

$$(iv) \quad W = \frac{1}{2} F e = \frac{1}{2} \times 200 \times 0.25 \times 10^{-3} = 0.025 \text{ J} \rightarrow (01)$$

$$W = \frac{1}{2} \times 500 \times 0.25 \times 10^{-3} = 0.0625 \text{ J} \rightarrow (01)$$

(v) නවතම ආතනයේදී

$$F - 700 = 70 \frac{v^2}{5} \quad \text{--- (1)}$$

$$F_1 / 0.2 \times 10^{-4} = 2.5 \times 10^7$$

$$F_2 / 0.5 \times 10^{-4} = 2.5 \times 10^7$$

$$F_1 = 500 \text{ N}$$

$$F_2 = 1250 \text{ N}$$

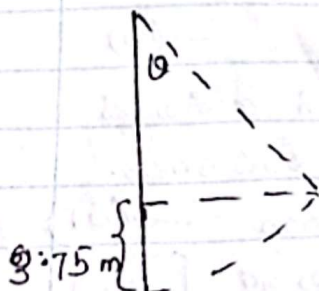
$$\text{දැඩි නැති වූ ආලෝකය} = 1750 \text{ N} \rightarrow (02)$$

$$\textcircled{1} \quad 1750 - 700 = 70 \times \frac{v^2}{5}$$

$$v^2 = 75 \rightarrow (01)$$

$$mgh = \frac{1}{2} mv^2 \rightarrow (01)$$

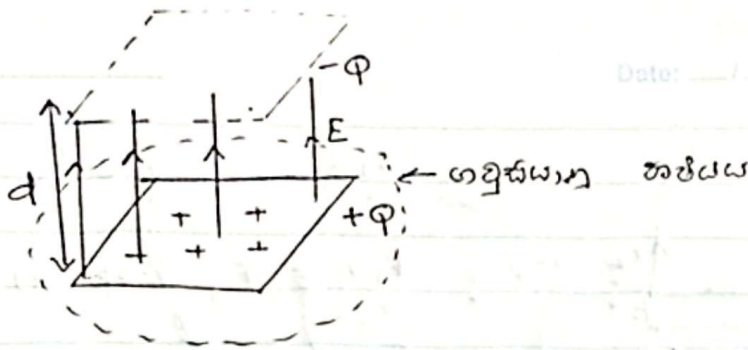
$$H = \frac{1}{20} \times 75 = 3.75 \text{ m} \rightarrow (01)$$

$$\cos \theta = \frac{5 - 3.75}{5} = 0.25$$

$$\theta = 75.5^\circ = (75^\circ 30') \rightarrow (01) \quad \boxed{\frac{30}{30}}$$

[08] (a) (i)

→ (02)

ගවුණුප්‍රමාණය අනුව $EA = Q/\epsilon$ $E = V/d$ → [01]

$C = \frac{EA\epsilon}{Ed}$ $Q = CV$ → [02]

$C = \frac{\epsilon A}{d}$

(ii) $C =$ ධාරිත්‍යකරයේ ධාරිතාව, $A =$ ධාරිත්‍යකරයේ වර්ගඵලය
(F) (m²)

$d =$ සමාන්තර තහඩු අතර ඵලය (m), $\epsilon =$ තහඩු අතර මාධ්‍යයේ පාරවිද්‍යුත්තාවය } → (04)

(iii) $C = \frac{(N-1) \epsilon_0 \left(\frac{\theta}{2\lambda} \times \pi R^2 \right)}{2d} = \frac{(N-1) \epsilon_0 \theta R^2}{2d}$ → (02)

(iv) $C = (20-1) \frac{1}{4\pi \times 9 \times 10^9} \times \frac{\pi}{2} \times (2 \times 10^{-2})^2 / 2 \times 0.5 \times 10^{-3}$ → (02)
= 105 PF → (01)

(b) (i) $Q = CV = 500 \times 100 = 5 \times 10^4$ → (02)

(ii) $W = \frac{1}{2} VQ = \frac{1}{2} \times 100 \times 5 \times 10^4 = 25 \times 10^5$ pJ → (02)

(iii) $Q = CV = 100 \times 100 = 10^4$ pC → (02)

(iv) $W = \frac{1}{2} VQ = \frac{1}{2} \times 100 \times 10000 = 5 \times 10^5$ pJ → (02)

(c) (i) $Q = CV$
 $50000 = 100 V_1$ $V_1 = 500 V$ → (02)

(ii) $W = \frac{1}{2} VQ = \frac{1}{2} \times 500 \times 50000 = 125 \times 10^5$ pJ → (02)

(iii) $W = 12500000 - 5000000 = 7500000$ pJ → (02)

(iv) තොරතුරු → (01)

චුම්බක ශක්තියක් නම් චෝම්බික ශක්තියක් චුම්බක ශක්තියක් බවට පත්කිරීමක් විය යුතුය. නමුත් ධාරිත්‍යකරයේ තර්පය නොමැත.

ධාරිත්‍යකර චුම්බක ශක්තිය උත්පාදනය කිරීමක් තොරතුරු අතර චෝම්බික ශක්තිය ලැබෙන චුම්බක ශක්තිය ගබඩා කර චුම්බක ශක්තියක් සෑදීමයි. → (01)

9(a)

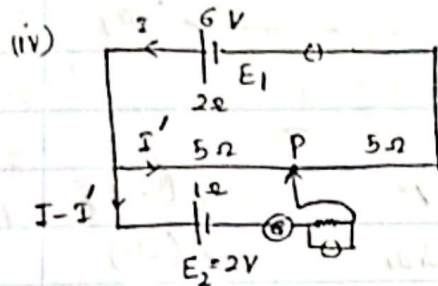
(i) විභවමාන කම්බිය එන ලෙස දෙකක් අතර විභව අන්තරය කම්බිය සයින් ලෙස දෙක අතර දුරට ආලෝමව සමානානතා වේ. $\rightarrow [02]$

(ii) කම්බිය ස්නායාර විය යුතුය. / ජනව දුරයෙන් හදු නිය යුතුය.

කෝපයේ විද්‍යුත්ගාමක බලය නියත විය යුතුය. $[02]$

(iii) සමතුලන අවස්ථාවේදී විභවමානය භාහිර පරිපථය සමඟ ධාරා

මූලාරම්භයේ නොකරන බැවින් පරිපූර්ණ භෞතිකවිධයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. $\rightarrow [02]$

$$6 = 7I + 5I' \quad \text{--- (1)} \quad \rightarrow (02)$$

$$2 = 5I' - (I - I')$$

$$2 = 6I' - I \quad \text{--- (2)} \quad \rightarrow (02)$$

$$20 = 47I'$$

$$I' = 0.425 \text{ A} \quad \rightarrow (01)$$

$$I = \frac{120}{47} - 2 = 0.553 \text{ A} \quad \rightarrow (01)$$

$$= \frac{26}{47} \text{ A}$$

$$E_2 \text{ හරහා ධාරාව} = I - I' = \frac{26}{47} - \frac{20}{47} = \frac{6}{47} \text{ A} = 0.128 \text{ A} \quad \rightarrow (01)$$

$$E_1 \text{ හරහා ධාරාව} = \frac{26}{47} \text{ A} = 0.553 \text{ A} \quad \rightarrow (01)$$

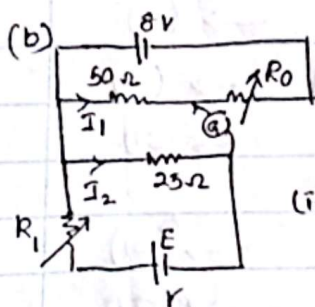
$$(v) P = E_1 I = 6 \times \frac{26}{47} = 3.319 \text{ W} \quad \rightarrow (02)$$

$$(vi) E + Ir = 2 + \frac{6}{47} = 2.128 \text{ V} \quad \rightarrow (01)$$

$$(vii) K = \frac{6}{12} \times \frac{10}{2} = 2.5 \text{ V m}^{-1} \quad \rightarrow (01)$$

$$K = E/l = 2/2.5 = 0.8 \text{ m} = 80 \text{ cm} \quad \rightarrow (01)$$

$\therefore P$ ලෙස A දෙසට 20 cm ගෙන ආ යුතුය. $\rightarrow (01)$

$$(i) 8 = I_1 (50 + 30) ; I_1 = 0.1 \text{ A} \quad \rightarrow (02)$$

$$25I_2 = 50I_1 ; I_2 = 0.2 \text{ A} \quad \rightarrow (02)$$

$$(ii) I_1 = 8/100, I_2 = 0.16 \text{ A} \quad \rightarrow (01)$$

$$(iii) 0.2 (R_1 + 25 + r) = 0.16 (R_1 + 25 + r) \quad \rightarrow (01)$$

$$0.2 (34 + 25 + r) = 0.16 (49 + 25 + r) \quad \rightarrow (01)$$

$$r = 1 \Omega \quad \rightarrow (01)$$

$$E = 0.2 (34 + 25 + 1) = 12 \text{ V} \quad \rightarrow (02)$$

30 30 30

9(B) (a) ඡායාරූපය නිති (02)

→ (04)

(b) $V_o - V_{in} = i R_2$

→ (01)

$V_{in} - 0 = i R_1$

→ (01)

$\frac{V_o}{V_{in}} = 1 + \frac{R_2}{R_1}$

→ (01)

(c) (i) $V = iR = 2 \times 10^{-10} \times 10 \times 10^6 = 2 \text{ mV}$

→ (01)

(ii) $V_o/V_{in} = 200 / 2 \text{ mV} = 100$ ගුණයකි

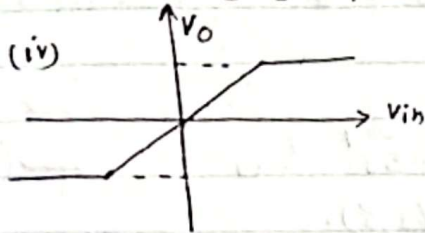
→ (01)

(iii) $100 = 1 + R_2/R_1$ $100 - 1 = R_2/5$

→ (01)

$R_2 = 495 \text{ k}\Omega$

→ (01)

→ (02)

(v) $100 = 9/x$ $x = 9/100 \text{ V}$

→ (01)

$-9 \times 10^{-2} \text{ V}$ සිට $+9 \times 10^{-2} \text{ V}$ දක්වා

→ (01)

(d) (i) $V_1 - V_i = i_1 R$, $V_2 - V_i = i_2 R$, $V_3 - V_i = i_3 R$ → (01)

$V_i - 0 = (i_1 + i_2 + i_3) R$ → (01)

$V_i = \left(\frac{V_1 - V_i}{R} + \frac{V_2 - V_i}{R} + \frac{V_3 - V_i}{R} \right) R$

$4V_i = V_1 + V_2 + V_3$ → (02)

(ii) $V_o - V_i = i R_2$
 $V_i - 0 = i R$

$\frac{V_o}{V_i} = 1 + \frac{R_2}{R}$ → (01)

$\therefore V_o = \left(1 + \frac{R_2}{R} \right) V_i$ → (01)

(iii) $R_2 = 3R$ නිසා $V_o = \left(1 + \frac{3R}{R} \right) V_i$

$V_o = 4V_i$ → (01)

$(V_1 + V_2 + V_3) = V_o$ → (01)

(e) (i) $V_{in} = I_B R_B + 0.7$ → (01)

(ii) $200 \text{ mV} = 100 \times 10^{-3} R_B$

$R_B = 2000 \Omega$ → (01)

(iii) $I_C/I_B = 100$ → (01)

(iv) $100 = \Delta I_C / 100 \times 10^{-6}$ $\Delta I_C = 10^{-2} \text{ A}$ → (01)

(v) $V_{CC} = I_C R_C + V_{CE}$ → (01)

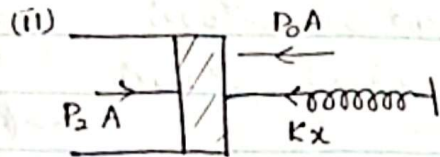
(vi) $\Delta V_{CC} = \Delta I_C R_C + \Delta V_{CE}$
 $0 = 10^{-2} R_C + 8$ → (01)

$R_C = 800 \Omega$ → (01)

$\frac{30}{30}$

- 10(A) (a) (i) විචන් නියමය සඳහන් කිරීම $\rightarrow (01)$
 (ii) $P = 1 \times 10^5 \text{ Pa} \rightarrow (01)$
 (iii) $PV = nRT$, $n = 1 \times 10^5 \times 2.4 \times 10^{-3} / 300 \text{ K}$
 $n = 4/5R \rightarrow (01)$

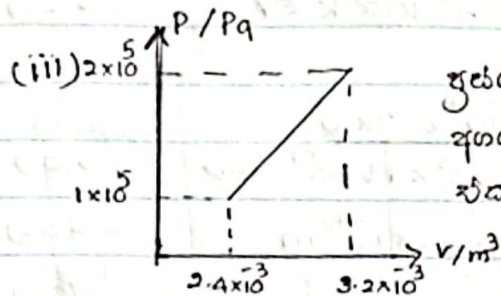
(b) (i) ජලය වැඩිවීම $= 0.1 \times 8 \times 10^{-3} = 8 \times 10^{-4} \text{ m}^3 \rightarrow (01)$

$P_2 A = P_0 A + Kx \rightarrow (01)$

$P_2 \times 8 \times 10^{-3} = 1 \times 10^5 \times 8 \times 10^{-3} + 8000 \times 0.1 \rightarrow (01)$

$P_2 = 2 \times 10^5 \text{ Pa} \rightarrow (01)$

ප්‍රභවයේ නැංවීම 01
 අගයයන් 01
 එකතුව 01

$\rightarrow (03)$

(iv) කාර්යය $= P \Delta V = \left(\frac{2 \times 10^5 + 1 \times 10^5}{2} \right) 0.8 \times 10^{-3} = 120 \text{ J} \rightarrow (02)$

(v) $\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2}$
 $1 \times 10^5 \times 2.4 \times 10^{-3} / 300 = 2 \times 10^5 \times 3.2 \times 10^{-3} / T_2 \rightarrow (01)$

$T_2 = 800 \text{ K} \rightarrow (01)$

(c) (i) නියත ජලයේ මුද්‍රිත තාරකාන අර්ථ දැක්වීම $\rightarrow (02)$

(ii) තාර ප්‍රමාණය $= 3R/2 \times 4/5R \times 500 = 600 \text{ J} \rightarrow (02)$

(iii) $600 + 120 = 720 \text{ J} \rightarrow (02)$

(iv) ඝූර්ණය $= 720 / 4 \text{ J s}^{-1} = 180 \text{ W} \rightarrow (02)$

(d) (i) $c'_p - c'_v = R$, $c'_p = R + 3R/2 = 5R/2 \rightarrow (02)$

$\therefore$ මුළු 01 ක විචන් නියමය තීරණය කිරීමේදී ලිඛිතව අංශක 01 කින් වැඩිකිරීම දියයුතු තාර ප්‍රමාණය $= 5R/2$

$\therefore$ මුළු $4/5R$ වල ලිඛිතව අංශක 30 කින් තරමට ලබාදිය යුතු

තාර ප්‍රමාණය $\frac{5R}{2} \times \frac{4}{5R} \times 30 = 60 \text{ J} \rightarrow (02)$

(ii) $Q = n c'_v \theta = \frac{4}{5R} \times \frac{3R}{2} \times 30 = 36 \text{ J} \rightarrow (02)$

$\therefore$ ලිඛිතව වැඩිවීම වැඩි තාර ප්‍රමාණය $= 36 \text{ J}$

ලිඛිතව වැඩිවීමට ලබාදුන් තාරයේ $= \frac{36 \times 100\%}{60}$

ප්‍රතිශතය $= 60\% \rightarrow (02)$

$\frac{30}{30}$

148) (i) A = ඇතෝඩය B = කැතෝඩය / සුഷුකාව } → (02)

(9) (ii) සුഷුකාව පව කැපව → (01)

තරයා චලෝකය මගින් ඉලෙක්ට්‍රෝන නිදහස → (01)

(iii) අධ්‍යයනය පව කැපව. කැතෝඩය හා ඇතෝඩය අතර ඉලෙක්ට්‍රෝන ගතවන කිරීම. → (02)

(iv) තරයා වන ඉලෙක්ට්‍රෝන ඉලක්කය වන ගැටීමේ → (02)

(v) ඉලෙක්ට්‍රෝන වායු අතර සමඟ ගැටී යන්නේ අඩුවීමත් නොවෙ ගමන් කිරීම → (02)

(b) (i) $E = eV = e \times 1 \times 10^5 = 100 \text{ keV}$ → (02)

(ii) නාසය ලෙස භාවිත. → (02)

(iii) $E' = hc/\lambda, \lambda = \frac{6.6 \times 10^{-34} \times 3 \times 10^8}{50 \times 10^3 \times 1.6 \times 10^{-19}} \Rightarrow$ ආදායම → (02)

$\lambda = 2.48 \times 10^{-11} \text{ m}$ → (02)

(c) (i) $I = I_0/2$ → (02)

$\log(I_0/I_0/2) = 0.434(51.8)t$ → (02)

$t = \log(2) / 0.434 \times 51.8$
 $= 1.339 \times 10^{-2} \text{ s}$ → (02)

(ii) කැපීමේ නිවැරදිතාව $= \left(\frac{10^6}{8 \times 10^4} / 2.5 \times 10^6 \text{ msV} \right)^{1/2} \times 20 \text{ msV}$
 $= \frac{10^6}{8 \times 10^4} \text{ m}^2 \text{ s}^{-1}$ → (02)

(iii) $\log\left(\frac{2.56 \times 10^6}{8 \times 10^4}\right) = 0.434 \times 51.8 t'$ → (02)

$t' = \frac{\log(32)}{0.434 \times 51.8} = \frac{\log 2^5}{0.434 \times 51.8}$

$= \frac{5 \log 2}{0.434 \times 51.8} = 5t$

$t' = 5 \times 1.339 \times 10^{-2}$ → (02)
 $= 6.7 \times 10^{-2} \text{ s}$

$\frac{30}{30}$